R. No. M. 3152.

12 పేజీలు అర్ధణా

జమీన్ రైతు

ప్రతిగ్రామం పత్రికల్తో నిండాలె. ప్రతిఒక్కరు చదువు కోవాలె, అనాడు—

లోకానికి అన్నంబెట్టేది నేను-

తిండిలేక మలమల మాడి చచ్చేది నేను- —రైతు.

సంవత్సర చందా రు 3 — పల్లెల్లో ప్రకటన లందించాలంటే ఇదే—

సంపుటము 8 | శుక్రవారము 23—7—37 | సంచిక 30

వివిధరాష్ట్రాల్లో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలేమి చేయుచున్నవి?

మద్రాసు

గా॥ టి. ప్రకాశం, యాకూబు హుస్సేను గారలు మదరాసు కార్పొరేషను ఏల్డరుమను పదవులకు రాజీనామాలనిచ్చిరి.

గత శాసనోల్లంఘనోద్యమమునందు పాల్గొనుటవలనను, తమ ఉద్యోగాలను కోల్పోయిన గ్రామోద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు, స్థానిక సంస్థల ఉద్యోగులనూర్చియు, యింకను జైళ్లలో నున్న రాజకీయ ఖైదీలు, సత్యాగ్రహ ఖైదీలనూర్చియు, వివరములను శాసనసభా కాంగ్రెసు పార్టీ కార్యదర్శికి తెలుపవలయునని కోరబడెను.

ఆగస్టు 16 తేదిన అసెంబ్లీసమావేశం జరుగునని ప్రకటింపబడియుండెను. 16 తేదివాటికి సౌకర్యముగ బడ్జెటునుగురించి ఆలోచించుటకు అవసర గడవులేనందువలన ఆగస్టు నెలాఖరున సమావేశము జరుపుటకు ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి.

వివిధపార్టీలవారికిని వేర్వేరుగ స్థానములు ఏర్పాటు చేయబడుచున్నవి. జస్టీసుపార్టీసభ్యులు 17 మంది ప్రత్యేకముగ నుండెదమనిరి. కాంగ్రెసుపక్షమువారు 159. మిగిలినవారు తామే విధముగనుండునది యింకను తెలిపినటులలేదు.

గా॥ బి. సాంబమూర్తిగారు రాష్ట్రకాంగ్రెసు కార్యదర్శిపదవికిని, గా॥ టి. ప్రకాశంగారు రాష్ట్రకాంగ్రెసు అధ్యక్షపదవికిని రాజీనామాల నిచ్చిరి.

గా॥ బి. గోపాలురెడ్డిగారు రాష్ట్ర, నెల్లూరు జిల్లా వర్కింగుకమిటీలకు రాజీనామాలిచ్చిరి. అఖిలభారత, రాష్ట్రీయ, నెల్లూరుజిల్లాకాంగ్రెసు కమిటి సభ్యులుగ మాత్రముందురు. హిందూస్థాన్ మ్యూచుయల్ యిన్సూరెన్సుకంపెని, భారతలక్ష్మి బ్యాంకు (మచిలీపట్నం, నెల్లూరుజిల్లా కోఆపరేటివ్ బ్యాంకింగ్ యూనియను డైరెక్టరుపదవులను వదలుకొనిరి. నెల్లూరు ఉత్తరజిల్లాబోర్డుకు సభ్యత్వమునకు రాజీనామాయిచ్చిరి.

రాబోవు సమావేశమునకు ఈక్రింది తీర్మానములకు నోటీసు లివ్వబడినవి.

(1) జమీందారులు, జమీను రైతులకు సంబంధించిన సమస్యలగురించి విచారించి, వాటి పరిష్కారార్థము అవసరసలహాలను ఇచ్చుచు ప్రభుత్వమునకు రిపోర్టును పంపుటకొక కమిటి నియమింపబడవలెనని పి. పెద్దిరాజు, యస్. సుబ్బరాజు గారలును,

పిల్లికి చెల్లాటం - ఎలుకకు ప్రాణసంకటం -

కోటపోలూరుపై దాడి

పచ్చపెట్టెను పూజించినందుకు జైలుప్రాప్తి

రు 18 ల శిస్తుబాకీకి

రు 10 ల జైలుబత్తా.

రాజాజీ! మాకు శాపవిమోచనం ఎప్పుడు?

వెంకటగిరి దివాణం వారిది కోటపోలూరు గ్రామం. సైయద్ మహమ్మదుసాహెబ్ తనకుండె రెండెకరాలకయ్య పండక కూలిజేసి గుక్కెడుకూడు పుర్తోనేవాడు.

మొన్నటి ఎలక్షన్లలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారి ప్రచారానికి రథచోదకుడుగా వున్నాడు.

ఈనేరానికి రు 18-12-0 ల శిస్తుబాకీవుంటే గత 18 తేదివాడు సైన్యంతోవచ్చి సాహెబును అరెస్టుజేయించి ప్రైవేటుఖర్చులుగాక ఈనెలాఖరువరకు జైలుబత్తాను రు 10 లు కట్టి నెల్లూరు సివిల్ జైలులో బెట్టారు.

అతని పెళ్లాం బిడ్డలు అల్లోలక్ష్మణాయని కూటికి నీళ్లకు అల్లాడుతున్నారు. ఎన్నాళ్లీ మహాఘోరనరకం?

— ఒక రైతు.

పచ్చపెట్టెను కొల్చినవారిని

పాతి వేయిస్తా—

ఆ ఊ అన్నా వారినంతా

అరెస్టు జేపిస్తా—

గోదావరిడెల్టాలో డ్రెయినేజి నిష్టముగురించి విచారించి దానిఅభివృద్ధికై అవసర సలహాలను సూచించుటకు ఒక కమిటి నియమింపబడవలెనని గంగరాజు, పి. వీరభద్రస్వామి గారలును నోటీసు యిచ్చియున్నారు.

రోడ్డు సౌకర్యములు

రోడ్డు సౌకర్యములు ఎక్కువచేయవలెనని ముఖ్యముగ గ్రామములకుండే సౌకర్యములు వృద్ధి చేయవలెననియు స్థానికప్రభుత్వ మంత్రివర్గము వారు ఆలోచించుచున్నారు.

జిల్లాబోర్డులు విధజింపబడవు.

విభజింపబడని జిల్లాబోర్డులు యింకను కొన్ని వున్నవి. కాని యికమీదట యేబోర్డునుకూడా విభజింపకూడదని ఉద్దేశింపబడెను.

రంగుపెట్టెలు

రంగుపెట్టెల పద్ధతిని జిల్లాబోర్డు మునిసిపాలిటి ఎన్నికలలో ప్రవేశపెట్టవలెనని అనేక మునిసిపాలిటీలు జిల్లాబోర్డులు కోరియున్నవి. ఈవిషయమును గురించి ఆలోచింపబడుచున్నది.

జిల్లాబోర్డులకు నామినేషనులు

ఇంతవరకుందు జిల్లాబోర్డు నామినేషనుల వినయమై అనుసరింపబడుచున్న పద్ధతిని కాంగ్రెసు మంత్రులు అనుసరింపరని తెలియుచున్నది.

రాజమండ్రి జిల్లాబోర్డుకు ఒకనామినేషను స్థానము ఖాళీగా యుండేగా కాంగ్రెసుమంత్రులు నామినేషను తీసివేసిరి.

మంత్రులకు మోటారులు

మోటారుకారులు లేని మంత్రులకు ప్రభుత్వ ద్రవ్యమునుండి ఆమోటారులు కొనబడెను. 22 తేదినుండి వీరివుపయోగమునకు ఇవ్వబడెను. వీటికొరకు మంత్రులకివ్వబడు రు 150 లు అలవెన్సునుండి ఖరీదుచేయబడెను.

మోహర్లాలీ విముదల

మలబారు జిల్లామేజిస్ట్రేటు గారిచేత 144 సెక్షనుక్రింద ఉత్తర్వును ఉల్లంఘించినందులకు

(మిగిలినది 5 వ పేజీ 1 కాలంలో చూడుడు.)

పాలస్టయిను పంపకము - - బ్రిటిషు రాజనీతి చతురత

గత విలోపా మహావిగ్రాహమునకు పూర్వము పాలస్థానము తురుష్క రాజ్యములోని ఒక భాగము. బ్రిటిషువారు పాలస్థానమునకు స్వాతంత్ర్యమిచ్చెదమని ఆశపెట్టి అరబ్బు ప్రజలను తురుష్క రాజ్యాంగమునకు తిరుగుబాటు గావించునటులచేసి ఓడించిరి. కాని యుద్ధానంతరము బ్రిటిషువారు పాలస్థానమునకు స్వాతంత్ర్యము నియ్యక తమ మాండేటరీ అధికారముక్రింద నుంచుకొనిరి. ఇంకటితో బ్రిటిషువారు పూరుకొనక యూదులు పాలస్థానములోనికివచ్చి స్థిరముగ నివాస మేర్పరచుకొనవచ్చుననిరి. యూదులు అత్యధికముగవచ్చి పాలస్థానము సముద్రతీరములందు నివాసమేర్పరచుకొనిరి. యూదులు ధనవంతులగుటవలన బీదవారగు అరబ్బులభూములను చవుకధరలకు కొని తోటలను వేయనారంభించిరి. కొంతకాలమునకు అరబ్బుల ఆస్తిపాస్తులు యూదుల వశమాయెను. తోటలలో కూలిపనికి కూడ యూదులే నియమింపబడుటచేత అరబ్బులకు జీవనోపాధికూడ దొరకుట దుర్లభమాయెను. వ్యాపారమంతయు ధనికులగు యూదులు ఆక్రమించుకొనిరి. యూదుల వలసబడి దిని దిన ప్రవర్ధమానమగుటచే పాలస్థానమంతయు కొద్దికాలములో యూదుల రాజ్యమగునని అరబ్బులు గుర్తించుటచేత వారియందు స్వాతంత్ర్యోద్యమము మొలకలెత్త నారంభించెను. యూదులు పాలస్థానమునకు రాకుండుటచేయుటకు ప్రయత్నించ మొదలిడిరి. బ్రిటిషువారు మాండేటరీ అధికారాన్ని వదలుకొని స్వాతంత్ర్యం యివ్వాలని కోరిరి. కాని యిందుకు బ్రిటిషువారు విముఖత చూపిరి.

వివిధ రాష్ట్రాలలోవుండు అరబ్బులందరును కలసి ఒకపెద్ద అరబ్బీరాజ్యాన్ని స్థాపించడానికి పువాదిచేయ మొదలిడిరి. ఈఉద్దేశంతో ఇతర ప్రదేశాల అరబ్బులు పాలస్థానములోని అరబ్బులకు సహాయ్యముచేయ మొదలిడిరి. అయుధసామగ్రికూడా రాసాగెను. అరబ్బుల స్వాతంత్ర్యోద్యమము క్రమంగా పితూరిగమారి యూదులు తోటలు నాశనముచేయుట, వారియిండ్లను తగులబెట్టుట, వారి కాపలావారిని వధించుట మొదలగు అత్యాచారములను చేయ మొదలిడిరి.

బ్రిటిషువారు యూదులకు సహాయముచేసి యీపితూరిని అణచ మొదలిడిరి. ఇంగ్లాండునుండి బ్రిటిషుసైన్యములు పాలస్థానములోదిగెను. పితూరీదారులు ఎదురుపడి పోరాడక కొండలచాటునుండి యుద్ధముచేయనారంభించిరి. బ్రిటిషువారు సులభముగ పితూరీని అణచజాలకపోయిరి. యూదుల ధనమునకు ప్రాణములకు భయమేర్పడెను. బ్రిటీషు కమీషనరు మార్షలులాను ప్రకటింపవలసివచ్చెను. పితూరీదారులకు యితరప్రదేశములనుండి మందుగుండు సప్లయికాకుండ బిగించబడెను. ఒక్కసంవత్సరము పోరాటము జరిగిన పిదప యీపితూరీ అణగిచేయబడెను.

కాని అరబ్బులకు మాత్రము క్రోధాగ్ని చల్లారలేదు, పాలస్థానమునకు యూదులను రాకుండ చేయుటయేగాక బ్రిటిషువారి మాండేటరీ అధి [illegible] పట్టుబట్టారు. యూదుల [illegible] తగ్గాలంటే యీమాండేటరీకి తొలగా [illegible]. ఇందువలన శాంతిభద్రతలతో పరిపాలన జరగాలంటే బ్రిటీషుసైన్యములు తప్పనిసరిఅయెను. ఒకవైపు ఆస్తిపాస్తులు కోలుపోయి కూలికూడ దొరకక ఘోషపెట్టుచుండు అరబ్బుల ఆర్తనాదములు, మరొకవైపు బ్రిటిషువారి హామీపొంది పాలస్తయినులో నివాసమేర్పరచుకొనిన యూదుల సంరక్షణధర్మము. ఈరెండు సమస్యలను బ్రిటిషువారు పరిష్కరింపవలసివచ్చింది. మాండేటరీ అధికారం ఇంకనూ పొడిగించుటవలన పరిస్థితులు యింకను విషమించునని గుర్తించి యీసమస్యాపరిష్కారార్థము ఒక కమీషనును బ్రిటిషువారు నియమించారు. పితూరీ సాగుచుండినంత కాలము పాలస్థానమునకు పోవుటకు భయపడియుండి, అణచివేయబడిన తరువాత వెళ్లిరి.

ఈరాయల్ కమీషన్ వారు గావించిన సిఫార్సులు:—బ్రిటిషువారు మాండేటరీ అధికారాన్ని వదలుకోనెదరు. పాలస్థానమును రెండుభాగములుగచేసి యూదులు నివాసమేర్పరచుకొనిన ప్రదేశములను ఒకరాజ్యముగను, మిగత అరబ్బుల ప్రదేశమును ట్రాన్సు జోర్డనుతో చేర్చి మరొకరాజ్యముగ చేయుట. పాలస్థానమును ఇటులవిభజించినందులకు ఏటేట కొంత మొత్తమును యూదులచేత అరబ్బులకు ఇప్పించుట. అరబ్బీరాజ్యసహాయార్థము బ్రిటీషువారు యేట 20 లక్షల పౌనులకు యిచ్చుట. జెరూసలెము, బెత్లెహెము, జాఫా, నాజరెతు మొదలగు పుణ్యక్షేత్రములను యూదుల రాజ్యమునుండి ప్రత్యేకించి బ్రిటిషువారి స్వాధీనము నంచుకొనుట. ఇవి కమీషన్ సిఫార్సుచేసిన అంశములలో ముఖ్యమైనవి.

ఈపరిష్కారము అరబ్బులకు తృప్తికరముగ లేదు. సారవంతమగు వ్యాపారమున కనుకూలమగు సముద్రతీరమంతయు యూదులకుపోయి నిస్సారవంతమగు, పర్వతమయమగు, నిర్జల భూమి అరబ్బులచెందినది. ఈపరిష్కారము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యానుకూలముగ చేయబడినది. పాలస్థానము యూరపు, ఆఫ్రికా, ఆశియా మూడు ఖండములకు మధ్యనుండి మంచి కూడలిగయున్నది. మధ్యధరాసముద్రమునకు తూర్పువైపున వుండు తీరమగుటవలన బ్రిటిషువారికి నావికాశ్రయమునకు చాల వుపయోగకరముగనున్నది. బ్రిటిషువారు తమ రాజనీతిచతురతనంతయు వినియోగపరచి యీసిఫార్సులను గావించిరి.

పై సూచనలు అరబ్బులకు శ్రేయస్కరము కావనియు, స్వాతంత్ర్యమునుబొంది, వారిదేశములో జాతీయ ప్రభుత్వమును సంస్థాపించుటకు వీలులేకుండ చేయుచున్నవనియు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము పలుమారు అరబ్బులకిచ్చిన వాగ్దానములకు భంగకరముగ నున్నవనియు, యీ అన్యాయమైన సిఫార్సులను ఖండించుచు యావద్భారతదేశమందును ముస్లిములు సభలు జరుపాలని బొంబాయి రాజధాని ముస్లింలీగు ప్రకటించెను. ఇతర అరబ్బుల ప్రభుత్వములును పాలస్టయిను విభజనను నిరసించెను.

యూదులుకూడ యీ రిపోర్టువలన ఆశాభంగము నొందిరి. తమకు విభజనవలన కొంచెము ప్రదేశమే స్వాధీనమగుననియు, సేద్యముకాని విశాల భూప్రదేశ [illegible] రు అరబ్బులకు సమర్పింప నంగీకరింపజాలమనియు తెలిపిరి.

కమీషన్ సూచనలను [illegible]వారు ఆమోదించవలసియున్నది. ఈ నెల 10 తేది జరుగు సమావేశంలో చర్చింపబడును. ఏ విధముగ పరిష్కరించెదరో చూడవలసియున్నది.

ఇంగ్లాండులో నర్సరీ పాఠశాలలు.

ఈపాఠశాలలలో 5 యేండ్లకు లోబడిన బిడ్డలుంటారు. తల్లిదండ్రుల అజాగ్రత్తవలన అనేక శిశువులు మరణించుచున్నవని యీ నర్సరీపాఠశాలలు యేర్పడ్డాయి. యుద్ధానంతరం యివి అభివృద్ధిచెందాయి. పిల్లకాయలు బల్లలదగ్గర కూర్చోవలసిలేకుండా ఆటపాటలలోనే చదువు చెప్పుతారు. బెంచీలు బల్లలు అసలేవి వుండవు. శుభ్రమయిన నేలమీద కూర్చుంటారు.

బీదవారిపిల్లలను పాఠశాలల్లోనే స్నానము చేయిస్తారు. శుభ్రంగా వుంచడంలోనూ గుడ్డల విషయంలోనూ పాఠశాలాధికారులే ప్రత్యేకశ్రద్ధవహిస్తారు.

ఒకొక్క బిడ్డకు ఒక్కొక్కమంచముంటుంది.

పాఠశాలలగదులన్నీ బొమ్మలపాఘుల మాదిరిగా వుంటవి. ఇటువంటి పాఠశాలలకు పోవడమంటే ఎంతో ఆనందమని బిడ్డలు పరుగులెత్తుతారు. రోజుకు రోజునూ యీ పాఠశాలల్లో బిడ్డలసంఖ్య అభివృద్ధి చెందుతూవుంది.

ముజరాయివ్వకనే జమీందారీపద్ధతి రద్దుచేయాలి

నియమతప్పాసలో జరిగిన అఖిలభారత రైతుసభవారి తీర్మానము.

నియమతప్పాసలో జరిగిన అఖిలభారత రైతు మహాసభకు స్వామీ సహజానంద, ఇందులాలు యాగ్నిక్, డాక్టరు దత్తు ముజుందారు, బంకిం ముఖర్జీ, హరిదేవ అలహోయీ, రామకృష్ణవేణీపురి, అవధేశ్వర ప్రసాదసింహా, గాంగేయ పరిఅముఖి, సీలభద్ర యాజీగార్లు మున్నగు ప్రముఖులు వివిధ రాష్ట్రములనుండి వచ్చిరి.

భూమిశిస్తులో 100 కి 50 వంతులు తగ్గించవలెననియు,

బకాయి శిస్తులన్నిటిని రద్దుచేయవలెననియు

రైతులు తీర్చవలసిన ఋణములన్నిటిని రద్దు చేయవలెననియు,

జమీందారులకు ముజరాలివ్వకుండనే జమీందారీపద్ధతిని రద్దుచేయవలెననియు,

బక్స్తు భూములను మరల రైతుల కిచ్చివేయవలెననియు తీర్మానములు గావించబడెను.

జాఫర్ సాహేబు కెనాల్ యిరిగేషన్ బోర్డు

తే 25—7—37 దిన ఆదివారం ఘ 11 కు నెల్లూరు జమీన్ రైతుపత్రిక ఆఫీసులో పైబోర్డు కార్యవర్గసమావేశము జరుగునుగాన కార్యవర్గ సభ్యులు రైతుప్రముఖులు రాగోరుచున్నాను.

కామిరెడ్డి వెంకురెడ్డి,
కార్యదర్శి.

ఢిల్లీఅసెంబ్లీలో కాంగ్రెసు నేషనలిస్టు పార్టీసభ్యులు కాంగ్రెసు పక్షముతో చేరుటను గురించి యీ నెల 31 తేది ఆలోచించెదరు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

I A 1190/36

అసలు 1936 సం॥ రు 776 రు

1 షేక్ మహమ్మద్ రంకోల్లా సాహెబు వగైరాలు. } వాదులు.

ఎదిరిలు.

పస్పులేటి పిచ్చయ్య అనువారికి:— ప్రతివాది.

యీ నెంబర్లు చనిపోయిన పస్పులేటి వెంకట సుబ్బయ్యకు నిన్నన్నా పసుపులేటి రామక్రిష్ణమ్మ ఆ. శ్రీరాములు పురప్ అప్పాయి, వీర్లను Legal representatives గా యీ దావాలో ప్రతివాదులుగా చేర్పించవలెనని వాదులు దాఖలుచేసిన పిటిషన్ తే 28—7—37 దిన వాయిదావేసివున్నది. వాయిదారోజు వుదయం 10 గంటలకు నీవు పైకోర్టుకు హాజరై నీయొక్క ఆక్షేపణ తెల్పుకోవలసినది. పైప్రకారం నీవు హాజరు కానియెడల నీపరోక్షమున తీర్మానించబడును.

జి. సాంబశివరావు,
బి. ఏ. బి. ఎల్
వాదుల ప్లీడరు, నెల్లూరు.

లోధ్ర

గర్భాశయ రోగనివారిణి

స్త్రీలఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు.

కేసరికుటీరం-మద్రాసు.

యోగరత్నాకరము.

(అపూర్వ వైద్యగ్రంథము)

శ్రీమాన్ ఆయుర్వేదభూషణ పండిత యేటూరు శ్రీనివాసాచార్యుల గారిచే వ్రాయబడిన ఆంధ్ర తాత్పర్యవివరణ సహితము. ముద్రణము నందున్నది. త్వరలో వెలువడును.

వివరములకు

ఇండియన్ మెడికల్ స్టోర్సు అండ్, డిస్పెన్సరి, నెల్లూరు.

నందిగాం యెస్టేటు తలగాము ఖండం రైతులకు హెచ్చరిక.

ముక్క సూర్యనారాయణ రెడ్డి.
(కార్యదర్శి, జిల్లా రైతుసంఘం)

నందిగాం జమీందారు గారి దాయాదులు ఆ యెస్టేటులో తమకు భాగమున్నదని కోర్టులో దావా తెచ్చిరి. కోర్టువారు నందిగాం యెస్టేటులో మూడు గ్రామములు మినహా తలగాము ఖండము దాయాదుల పక్షముగా తీర్పు యిచ్చిరి.

నందిగాం యెస్టేటువారు గవర్నమెంటువారికి పేషుకిస్తు చెల్లించనందున 1846 వ ఫసలీ పూర్తిగా దస్తు శిస్తులు వారిస్వాధీనములో నుంచుకొనిరి. గవర్నమెంటు యేజంటుగారు తే 1-7-1936 ది లగాయతు తే 30-6-37 ది వరకు యీ యెస్టేటు యావత్తు తన మేనేజిమెంటులో వుంచుకొని దస్తుశిస్తులు వసూలు చేసి పేషుకిస్తుక్రింద జమకట్టిరి. 1846 ఫసలీ యావత్తు గవర్నమెంటువారి ఆధీనములో వున్న సంగతి లోకవిదితము. గవర్నమెంటు యేజంటువారు అన్ని ఖండములలోను వసూలు చేసిరి. కోర్టుపరముగా తలగాం ఖండం తే 28-4-37 దిని దాయాదులకు తీర్పు యిచ్చిరి. కోర్టువారికి యీ యెస్టేటు 1846 వ ఫసలీ గవర్నమెంటుపరంగా వున్నదని తెలుసునో, తెలియదో. తే 30-6-37 దిన గవర్నమెంటు యేజంటు నందిగాం జమీన్దారువారికి పూర్తిగా ఎస్టేటు అప్పగించిరి. గాని కోర్టువారు డిక్రీప్రకారం దాయాదులకు తలగాం ఖండం ప్రత్యేకముగా వప్పగించలేదు. కాబట్టి యెస్టేటు యావత్తు నందిగాం జమీన్దారువారి క్రిందనే వున్నదన్నమాట. 1846 ఫసలీకి గాను సెంటుయాక్టు ననుసరించి తే 31-1-37 ది బాకీపద్దుల క్రింద లెక్క.

ఇదియిట్లుండగా తలగాం ఖండములో దాయాదులు దస్తుశిస్తులు 1846 వ ఫసలీకి వారికి కట్టవలసినదని ఒకప్రక్కనుండి వసూలు ప్రారంభించుచున్నారు. ఆ ఫసలీకే కొందరు రైతులు బాకీవున్నారని నందిగాం యెస్టేటువారు వకవంక వసూలు చేయుచున్నారు. దాయాదుల తాలూకా మనుష్యులు ఏప్రెల్ లోనే మాకు యీ ఖండం దఖలుపడినదిగాన 1846 వ ఫసలీ మాకే చెల్లించవలెనని చెప్పుచున్నారు. ఎస్టేటు యావత్తు గవర్నమెంటు యేజంటు డిక్రీతర్వాత వనగా జూన్ నెలలో మాకు వప్పగించినారుగాన మావల్ల తిరిగి దాయాదులు వప్పగింతలు పొందేవరకు దస్తుశిస్తులపై అధికారము మాకేగలదని నందిగాం జమీన్దారువారు వసూలు చేస్తున్నారు.

యీ యిరువుర్లమధ్య 1846 వ ఫసలీకి బాకీకి గాను యెవరికి చెల్లించవలెనో తోచక రైతులు తల్లడిల్లుచున్నారు.

గమనిక

పైవిషయము యావత్తు తెలియజేస్తూ జిల్లా రైతుసంఘకార్యదర్శినైన నేను ఇందునిమిత్తము ఎవరికి కట్టవలెనో నిర్ధారణగా తెలుసుకొనుటకై జిల్లా కలెక్టరువారికి, టెక్కలి తాశీల్దారువారికి తెలియజేసియున్నాను. వారివద్దనుండి జవాబుకై నిరీక్షిస్తూయున్నాను. అంతవరకు తలగాం ఖండములోగల రైతులు యేవ్వరికిన్నీ దస్తుశిస్తులు ఏ పార్టీలకు చెల్లించవద్దని యిందుమూలముగా హెచ్చరించుచున్నాను.

ప్రారబ్ధము.

"ప్రారబ్ధకర్మము అనుభవించక విడనాడ దెవ్వరికైనను॥"

రైతుదండు నాయకుని విజ్ఞప్తి.

ఆంధ్రరాష్ట్రీ రైతుసంఘాధ్యక్షులును, రైతుదండు నాయకులునగు కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిగారు యీ టుల ప్రకటించుచున్నారు:-

ఆంధ్రదేశీయ రైతుయాత్ర 12 రోజులనుండి జరుగుచున్నది. యెల్లెడల రైతులు మృదంగ వాయిద్యములతో యెదుర్కొనుచు, సన్మానపత్రములను ఒసంగుచు, తమయిబ్బందులను తెలుపుకొనుచు అత్యంత ఉత్సాహములో రైతుయాత్రకు నిధి నొసంగుచున్నారు. మద్రాసు చేరుటకు ఇంక కనీసము 3 నెలలు పట్టును. యాత్రలో పలువురు రైతుసేవకులుచేరి మద్రాసు రాగోరుచున్నారు. దళములో 10 మందికన్న యెక్కువ చేర్చుకొనకుండ వుండవలయునని మా వుద్దేశ్యము. అధికసంఖ్యాకుల మగుచో గ్రామాదులలోని బీదరైతులకు ఇబ్బందిని కలుగజేసిన వారమగుదుము.

కాన జిల్లాసంఘములవారు మేము వెళ్లు గ్రామాదులలోని రైతులను ఒక గ్రామమునకు మాత్రమే వచ్చి తిరిగి వెళ్లునటుల ఏర్పాటుచేయ గోరెదము.

జిల్లాలో యువకులు రయితు యాత్రయందు చేరదలచుచో ముందుగా మాకు తెలుపవలెను. వారు వారిజిల్లాలో సంచారము చేసినంతకాలం చేర్చుకొనబడుదురు.

ఈయాత్ర రైతుసమస్యలన్నిటిని పరిష్కరింపజాలదు. శాసనసభ్యులద్వారా ప్రభుత్వదృష్టిని రైతులవంకకు మరల్చుటకు వుద్దేశింపబడినది.

మనసంఘాభివృద్ధికి శక్తికొలది పైసాఫండును చేకూర్చుడు.

ప్రతిజిల్లాలోని సామ్యవాద, యువజన సోదరులు, కాంగ్రెసువారు యీయాత్రకు తోడ్పడి రైతువుద్యమాభివృద్ధికి కృషి యొనర్ప గోరుచున్నాను.

పంజాబు అసెంబ్లీలో మైనారటీలోవున్న కాంగ్రెసు పార్టీవారు రాష్ట్రములో కాంగ్రెసు ప్రచారమును గురించి సత్యమూర్తిగారితో సిమ్లాయందు సంప్రతించిరి.

కన్యాశుల్కాన్ని గూర్చి రెండు ముక్కలు.

గిరీశం ప్రథమంలో డాబుడంబం లోపించినా చివరఘట్టం రసవత్తరంగా మారింది. మధురవాణి అనుకరణయుతమైన ఫిగర్ మాత్రము బాగుంది. రామప్పంతులు దుష్యంతుడనుకొని అక్షేపేశాడు కాబోలు! అగ్నిహోత్రావధాన్లు 'చాలు! బుచ్చమ్మలో యింగ్లోన్ని రెన్నెనే అమాయకత్వం అవసరమైనంతా ఉంది. వెంకటేశం అనుమానమైన కొద్దిన్బాయి.

డబ్బిచ్చి టిక్కెట్టుకొన్నందున నాకు యేడుపో దాపరించింది. దూరమైనందుననో! మా ఫ్రెండ్సుయూనియన్ వారి విమర్శలనే అధికగల్భమెల్లనో! నటుకుల మందభావమంచేకనో! హాలు యొక్క డిఫెక్టో! లేక నిజంగా నాబధిరత్వాన్నో గాని ముఖ్యాతిక మూడుపీపాలా మూడు వెరలా మూడుసురల భాగం నాటకం నాకు వినిపించలేదు. స్వభావంగాఉండే మందమతిత్వానికి తోడు యివన్నీగూడా విఘ్నేశ్వరులైనందున యింతకంటే గ్రహించలేక పోయినాను.

—చిత్రగుప్తుడు.

రామయోగిగారి జన్మదినోత్సవం.

శ్రీ రమణమహర్షి గారి ప్రియశిష్యులును, తపోగరిష్ఠులు నగు రామయోగిగారి 43 వ జన్మదినోత్సవం 14-8-37 తేదీ (శ్రావణశుద్ధ అష్టమి శనివారం) న నెల్లూరుకు 10 మైళ్లలోనుండు అల్లూరు రెడ్డిపాళెంలో యోగిగారి ఆశ్రమంలో జరుగును.

గ్రంథాలయ స్థాపన, వేదంతోపన్యాసాలు, విరివిగా పేదలకు అన్నదానము నాటికార్యక్రమములో ముఖ్యములు. వివరములు తర్వాత-

(ఒ. వి.)

యుద్ధజ్వాల

చైనాలో యుద్ధప్రారంభం.

ఉత్తరచైనాలో జపానువారికిని చైనావారికి యీ వారమున యుద్ధము ప్రారంభమైనది 30 తేది జపానుసేనలు వాంగుపింగు నగరముపై ఫిరంగులను ప్రేల్చిరి. స్త్రీపురుషులు 35 వేల మంది సైనికులు ప్రాణ్పుతుండే చైనాకు వచ్చుచున్నారని తెలియుచున్నది. మునుపు మంచూరియా ప్రదేశమును జపాను కబళించెను. మిగత ప్రదేశమును ఎటుల కాజేయుటాయని సమయమునకు పొంచియుండెను.

ఈ యుద్ధము యీరెండు దేశములలో తేపోవునా లేక యితర దేశములకుకూడ అంటుకొనునో చూడవలసియున్నది. ఇది పాశ్చాత్యదేశముల వైఖరిబట్టియే యుండును. రష్యావారు చైనాకు సహాయముచేసినచో ఇటలీ జర్మని దేశములు జపానుపక్షము వహింపవచ్చును. రష్యాదేశము జోక్యము పుచ్చుకొనకపోయినను చైనాను జపాను కబళించునపుడు బ్రిటను వూరకవుండునా యనునది ఆలోచింపవలసియున్నది. చైనా జపాను వశమైనచో జపాను గొప్పబలీయమైన రాజ్యము కాగలదు. అందువలన ఇతరరాజ్యములు యిది జరుగకుండ చేసెదరనియే నమ్మవలసియున్నది. పశ్చిమమున స్పెయిన్ దేశమునందొక కల్లోలము, ప్రాచ్యదేశమున చైనా జపాను సంరంభము.

ఈరెండును ఇతరరాజ్యములను యుద్ధములోనికి దింపక వూరకుండగలవా యనునదియే ప్రతివారిని కలవరపెట్టు ప్రశ్న. ఎటులపరిణమించునో చూడవలసియున్నది.

ఔషధ యోగరత్నావళిలో

గుడపిప్పలియోగం
లివర్ను చంపడానికా?
బిడ్డను చంపడానికా?

ఈపత్రిక ప్రచురణకర్త యిన్‌స్పెక్టింగు మెడికల్ ఆఫీసరుగారి తండ్రి నులుగు రామలింగారాధ్యులవారు. పుస్తకం రెండోముద్రణాగూడ జరుగుతోంది. పొరపాటో లేక పాండిత్యప్రకర్షో గాని ఆగుడపిప్పలి వియోగంలోబడ్డ స్త్రీలివర్లకే నిష్ప్రయోజనమయ్యాయి. దీనియాధారంతో చేసిన ఆగుడపిప్పలి బిడ్డలలివర్లు పెంచడానికి దోహదమిచ్చిందంటే ఆరాధ్యులవారు మన్నించాలి. తృతీయ ముద్రణలోనైనా ఏటూరు శ్రీనివాసాచార్యుల్లాంటి అనుభవజ్ఞులచేత సవరణ చేయించుకోవడం బాగు. తండ్రిగారి వ్యాపారాన్ని పుత్రోత్తములు ఎప్పుడూ కన్నెత్తిచూచినపాపాన పోలేదో! లేక వారి దృష్టాంతమిచ్చాలిత్యాలు కావో!

—అయుర్వేది.

జమీన్ రైతు ఆఫీసులో
దొరకు పుస్తకాలు

శ్రీ అరవిందజీవితము- వెల రు 1—0—0
శ్రీ అరవిందదర్శనము- „ 1—0—0
[illegible]చరిత్ర- „ 3—0—0

శ్రీ అరవింద జీవితము, [illegible] మా ఏజెంట్లకు కలిసినవారిద్వారా పద్దు చేయబడును.

(విమర్శకుడు)

అన్ని పత్రికలమీద నిషేధాలు తొలగిస్తున్న యీ కాంగ్రెసుమంత్రుల ప్రభుత్వపు రివాల్లో నైనా జమీన్‌రైతు పత్రికమీద నిషేధంతొల గించి అకెంటాసప్లయి చేస్తారా నెల్లూరు రెండు జిల్లాబోర్డులవారు?

* * *

మున్సిపల్ హెల్తుఆఫీసరుగారూ! రు 25 ల ఖరీదున మోటారుసైకిల్ అలవెన్సు పుచ్చుకొంటే పుచ్చుకొన్నారుగాని అది కుప్పబట్టిందేమో కొంచెం చూడండి! ప్రజా ప్రబోధవార్ధంకొన్న ఆగ్రామోఫోను, పెట్రోమాక్సులైటు తమయింట్లోనే రిహార్సల్సు జరుపుకున్నయన్నమాట— పౌరులను ఆరోగ్యవంతులున్ని చేయడానికి యివి మార్గాలు కాబోలు! మునిసిపాలిటీవారికి యివన్నీ తెలిసిన ఉదాసీనారే నమకొంటా! ఔను పాపం! ఎన్నని గమనిస్తారు తమయిప్పుడున్న యీ పాలకులం.!

* * *

కాంగ్రెసు మంత్రులు అధికారస్వీకారంతో కూడా యితరమంత్రిత్వాలుండే రాష్ట్రాల్లో కూడా ఎటుల పరిమార్పుకలిగిందో ఆదేవిధంగా రైతులోకం మొత్తుకొని, ఎన్ని సభలు, తీర్మానాలు చేసినా చలించనటువంటి వెంకటగిరి ఎస్టేటులో కూడా చలనం కలిగినట్టుంది. జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా వున్నపుడు తన ఎస్టేటులో గ్రామపంచాయతీలు నిషేధించిన కుమార రాజాగారు జమీందారులయినాక ఎస్టేటంతా కోఆపరేటివ్ సొసైటీలతో ముంచబోతారట.

* * *

టౌన్ కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు, సెక్రటరి రిక్విజిషన్ మీద మీటింగుజరుప నిరాకరిస్తే 11 మంది సభ్యులు సమావేశమై తీర్మానాలు గావించారు. ఈ తీర్మానాలను ప్రెసిడెంటు ఏమిచేస్తాడో?

* * *

శర్మగారు తాను చేయదలచిన పురోభివృద్ధి పనులను పద్ధతులను గురించి ఒక కార్యక్రమం నిర్ణయించుకోవడం, ముందుగా సభ్యులతో యితర ప్రముఖులతో సంప్రతించడం చేసేపోతే మొన్నటి మీటింగులోవలె రసాభాస మౌతుంది.

* * *

స్టోనుహౌసుపేట మిడిల్‌స్కూలు హెడ్ మాస్టరుపనిని డిపార్టుమెంటులో వుండేవారికివ్వకుండా యూనియన్‌వాళ్ యిప్పించి యితరులను ఎన్నికలకుముందునియమిస్తారనే రూమరుకేమైనా ఆధారముందా?

* * *

స్టేషన్ కిళ్లీలకొట్లైనా, జనాలు సంచరించేవైనా మహాప్రళయంగావుంది ఫుండుఅక్కడ సమావేశాలు. ఏసర్వేయరునో గుమాస్తానో తీసేసేందుకు పోట్లాడేదానికన్నా లక్షలసంఖ్యల్లో వుండే బాకీలుపోకుండా వసూలుచేయుడంలోను, పాలాకీలులేకుండా చేయడంలోనే డైరక్టర్లు తమ ప్రజ్ఞావిశేషాన్ని వినియోగిస్తే ఫండుగ్రోతూటాలభాలకూరాంరు.

* * *

డి. ఓ. ఓ. గారూ! నెల్లూరు ఒకస్కూలు మేనేజరు టీచరుచేత అక్విటెన్సురోలులో కేంద్రాలు పెట్టించుకొని జీతం యివ్వనందుకలన యిద్దరికి ముష్టియుద్ధం జరిగిందటనే! విచారించి యిటువంటివి జరక్కుండా తగు కట్టుబాటు గావిస్తారా?

మద్రాసు అసెంబ్లీ.

మద్రాసు అసెంబ్లీ సమావేశం ఆగస్టునెల 81 తేది జరుగును. బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టబడును. జీతాల గురించి బిల్లులు చర్చింపబడునని తెలియుచున్నది.

కాకినాడ జిల్లాబోర్డుకు 20 తేదిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థి మేర్ల సత్యంగారు వుపాధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

వెంకటగిరి ఎస్టేటు బాగుపడాలంటే?

ఎస్టేటు బాగుపడాలంటే మొదట చేయాల్సింది లంచగొండులను, నిర్యకలపాలను కారకులను మున్నగువారినంతా తొలగింపబడాలె. నౌకరిపిల్లకాయల అధికారాలను, బెదరింపులను వుద్యోగులు భయపడకుండాచేయాలి. ఏలాటి అధికారంలేని దివానులు తొలగిపోవాలి. అన్నిటికన్నా ముఖ్యముగా రైతులనుఖమే తమ భాగ్యమని జమీందారు గుర్తించి, కృష్ణపక్ష చంద్రునివలె క్షీణించిపోయిన ప్రజానురాగం పొందటానికి ప్రయత్నించాలి. ఇందుకు నౌకర్లలో కూడా ఏ బాధ్యత లేదు. ప్రతిపల్లెకు స్వయంగాపోయి తనిఖీ చేసి రైతులతో సంప్రతించి వారి అవసరాలను గుర్తించాలి. రైతుల్లో చీలికలు కలుగజేసి పరిపాలనచేయాలనే దృక్పథం పూర్తిగా విడనాడవలె. ఏ అయిదేండ్లో, పదేండ్లో ప్రణాళిక నొకదానిని తయారుచేసి ఆవిధంగా పని ప్రారంభించాలి. ఎస్టేటుకు ప్రతిసంవత్సరం ఆదాయమెంతో తమ భోగలాలసాలకు ఎంత వినియోగబడుచున్నదో, రైతుల సౌకర్యాలకోసరం యెంత అభివృద్ధిపడుచున్నదో, ఆదాయవ్యయ పట్టికలను ప్రకటించి ప్రజల అనురాగాన్ని పొందజూడాలె. రైతుల సలహాకమిటీ నొకదానిని యేర్పాటుచేసి వారి సలహాలను, అవసరాలను గమనించుచుండాలి. రహస్యంగా పనిచేయడానికి వీలులేదు. ప్రజల డబ్బు యేవిధంగా వ్యయపరుపబడు చున్నదో ప్రజలకు తెలుపవలసిన వారిని తృప్తిపరచవలసిన బాధ్యత తమయందున్నదని జ్ఞాపకముంచుకోవాలి. లేకపోతే యిదంతా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చినాక కళ్లనీళ్లు తుడిచే ప్రయత్నాలు తప్ప యింకేమి కాదంటే సత్యదూరం కానేరదు.— ఒకరైతు

వెంకటగిరి ఎస్టేటువారి కొత్త ఏర్పాట్లు

ఈసంవత్సరంలో యితోధికపనుల కోసరం లక్షరూపాయలు ప్రత్యేకించబడినవి. అంటేగ్రామం 1 కి రు 125 లన్నమాట. అహో! ఎంత మొత్తం.

ప్రస్తుతం ఎస్టేటు సర్వీసులోవుండు మద్రాసు ప్రభుత్వరిటైర్డు చీఫ్ యింజనీరు మి॥ ఎ. వి. రామలింగ అయ్యరు ఎస్టేటుకు యింజనీరుంగు సలహాదారుగా ఉండెదరట; వీరికిపనేది!

కోఆపరేటివ్ డిప్యూటిరిజిస్ట్రారు కె. రంగస్వామినాయుడుగారు మూడు సంవత్సరములు ఎస్టేటులో ఉద్యోగిగ వుండుటకు ప్రభుత్వమువారంగీకరించిరి. వీరు అభివృద్ధిశాఖామంత్రులుగా నుండెదరట.

ఎస్టేటులో ల్యాండుమార్టిగేజిబ్యాంకు స్థాపించడం ప్రతిగ్రామములో కోఆపరేటివ్ సొసైటీ యేర్పాటు చేయడం వ్యవసాయక సౌకర్యాలు కలిగించడం, ఈభూలోకస్వర్గాలన్నీ కల్గిస్తారట. అసలుకిస్తుభారం, పరిపాలనాచండాలం, అదవులక్వారం యివితొలగిలేకదా?

టీచర్లరక్తం త్రాగే గ్రాంటుస్కూళ్ల మేనేజర్లు.

గ్రాంటుస్కూళ్లలో టీచర్లపడుబాధలు వర్ణనాతీతము. వీళ్లకిచ్చేజీతము ఒకటి, యిచ్చినట్టు చేవ్రాలు పెట్టించుకొనేది ఒకటి. ఈతక్కువ మొత్తాలన్నా గ్రాంటుచెక్కులు తీసుకున్నపాటు సరిగ్గా యిస్తారంటేనా డబ్బు యివ్వబోయ్యేటప్పుడు కటకట కండ్లనీరుకారుతుంది. నెల్లూరు టౌనులో ఒకమేనేజరు టీచర్లు జీతంయిచ్చినట్టు అక్విటెన్సు రోలులో చేవ్రాలు పెట్టించుకొని డబ్బుయివ్వక టగాయించ మొదలెట్టారు. ఆ యువకటీచరు గట్టిగా అడగడం మొదలెట్టేటప్పటికి యిరువురికి ముష్టియుద్ధం జరగడం దెబ్బలకు డాక్టర్లదగ్గర సర్టిఫికేటులు కూడా తీసుకోవడం జరిగింది. టీచర్లకు మేనేజర్లు సక్రమంగా జీతములు యిచ్చునటుల ప్రభుత్వంవారు తగు కట్టుబాటులు చేయుట ఆవశ్యకము.

—సారథి.

నెల్లూరు బజారులో

బంగారు సవర 1-కి రు		22-0-6
వెండి తు 1-కి		0-8-6

వరిధాన్యం.

మొలగొలుకులు పాతవి	పు 1కి	62-8-0 62-0-0
,, కొత్తవి	,,	61-8-0 62-0-0
కేసరి	,,	45-0-0
ఈశ్వరగోర	,,	42-0-0

కాయధాన్యం.

రాగులు	పు 1-కి	56-0-0
జొన్నలు	,,	70-0-0
ఉలవలు	కూము 1-కి	8-8-0 8-12-0
పచ్చపెసలు	కూము 1-కి	6-8-0
నల్లపెసలు	,,	7-0-0

Ellore Films Ltd., Ellore.

అపూర్వ కళాధిక్యాన్ని కల్గించే

నూత్న ఫిలిం.

వెంకటేశ్వర మహాత్మ్యము

ఆకరు

తెలుగుదేశంలో సానదీరిన రత్నాలు.

కవి

శాంత్ర సుబ్రహ్మణ్యంగారు.

డైరెక్టరు:—

పి. పుల్లయ్య

బి. ఎ.

షూటింగు— కలకత్తాలో జరుగ నున్నది.

ఏలూరు ఫిలిమ్సు లిమిటెడ్, ఏలూరు.

పెళ్లూరు గ్రామంపై వెంకటగిరివారి దాడి

ఎస్టేటుద్యోగుల అవకతవక సాక్ష్యం

ఎండిన భూములకు శిస్తుముజరా యివ్వవలెను.

ఒంగోలు రెవిన్యూ కోర్టువారి తీర్పులోని సారాంశము.

వెంకటగిరి ఎస్టేటు పెళ్లూరు గ్రామం 1343 ఫసలీ సుక్తిభూముల శిస్తు ముజరా యివ్వక మహారాజాగారు రైతులమీద తెచ్చిన R.S.N. 62, 63, 68, 69, 70, 71, 72 R.S 73, 74, 75, 76, 77, 78, 57 of 1936, R.S. 12-15 1937 దావాల్లో ఒంగోలు సబ్‌కలెక్టరు హెచ్. హెచ్. కార్లెస్టన్ గారు 23-4-37 తేదీ యివ్వబడిన తీర్పులోని ముఖ్యాంశములు.

ఫ్ల 1343 ఫసలీ సుక్తిలెఖల విషయంలో దివాన్ పేష్కారుగారును తహశీల్దారుగారును మున్నగు పెద్ద ఆఫీసర్లును కరణమును రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరుగారును భూములను తనిఖీచేసిరి. ఆ సుక్తి లెఖలు ఒకసారియైనా పై ఆఫీసర్లచే సరిగా చూడబడినట్లు కనుబడుటలేదు. యిప్పటికైనా ఒకసారి కన్నులనెత్తి వెనుకకు చూచెదరని నేను తలచెదను. యీ లెఖ్ఖలలో వ్రాసిన విషయములను మీరు వప్పుకొనవచ్చునని నేను తలచెదను. పై నుదహరించిన అన్నిభూముల విషయంలో R.S. 15/37 దరిలో సర్వే నెం 4/3 దు భూమి తప్ప తక్కిన భూములవంటి వక అణా రెండు అణాల పంటగా వ్రాయబడియున్నది. రు 0-1-0 లేక 0-2-0 లు ఒక పంటగా లెక్కింపవచ్చునా అనునది ఒకసమస్య. రు 0-1-0, 0-2-0 పంటకు రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరుగారు బొందు (సుక్తి) అను మాటలను ఉపయోగించిరి. యీపదముల అర్థము కొరకు కొంతకాలహరణమైనది. యీ రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరుగారు సుక్తి అనుమాటలను అర్థము శిస్తు తగ్గించుటకు యేర్పడినదేను అని లేక ఫలింపు అనుమాటకు సుక్తి అనునది వ్యతిరేకార్థముగా సూచించెను. ఆ రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరుగారు యిచ్చట రెండు పదములను ఉపయోగించెను. సుక్తి, రు. 0-1-0, 0-2-0 పంట అనుపదమునకు దీనిని వ్యతిరిక్తముగా నుదహరించెను. బొందు అను పదమునకు రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరుగారు పైరు అంతయు పోయియుండెననియు తరువాత ఆ పైరును పోదెలగా అమర్చబడెననియూ సమర్థించెను. బ్రౌన్నుగారి తెలుగు నిఘంటువునందు యీ మాటకు అర్థము పైరు భూమిపై పెరుగుచుండగా భూమిలో తేమలేక నిలువున యెండిపోయెనని చెప్పబడియుండెను. ప్రస్తుతపు పెళ్లూరుతాలూకా తహశీల్దారుగారు యీమాట కర్థము గింజ పట్టకమునుపే అనగా వెన్ను బయటకువచ్చిన తరువాత దానిలోని పాలుపెట్టి గింజ కట్టేపదకమునుపే ఎండిపోవుట అని చెప్పెను. యీమాటకు తమిళభాషలో గింజయేర్పడనిది అని వ్రాసియున్నది. మన తహశీల్దారు కోరినారు యీమాటకు రు 0-1-0, 0-2-0 ల పంటకు బాగా అన్వయించదని చెప్పిరి. రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరుగారు భూములను తనిఖీచేసిన తరువాత యీ విధముగా వారి పుస్తకములలో రకమువారిగా వ్రాసుకొనిరి. రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరువారు పై అధికార్లున్నూ అప్పటి తహశీల్దారువారున్నూ శిస్తుకు ముజరా యివ్వవలసినదని పై వారికి సిఫార్సుచేసిరి. దివాన్ పేష్కారుగారున్నూ యింకను మహారాజాగారున్నూ 18 నెలలు యీవిషయమై తీర్మానించక జాగు గావించిరి. తరువాత 1936 మార్చి నెలలో సుక్తిపోయిన భూములపై శిస్తుకుముజరా యిచ్చిరి తరువాత జనులలో అనగా రైతులు ఒక ప్రళయము రావాల్సి మండినట్లుండి చాలా ఆందోళన కలిగించెను. తరువాత 6 నెలలకు మరియొక ముజరాకు అనుజ్ఞయిచ్చిరి. మా ఆఫీసులో రయుండునటువంటి ఒక గుమాస్తాకు పి. డబ్ల్యు యిన్‌స్పెక్టరు యీ విషయమై కొంతవరకు చెప్పుటకు అనుజ్ఞయివ్వబడెను. గవర్నమెంటు భూములలో రు 0-2-0 పంటకు తక్కువగా యింక ఎంతపండినను భూమి పండనిదానిక్రింద లెఖవేయబడును. తరువాత మొత్తముమీద శిస్తుకు ముజరా యివ్వబడునని చెప్పెను. సర్వసాధారణముగా గవర్నమెంటు భూములపై వసూలుచేయబడు శిస్తుకంటే ఎస్టేటు భూములమీద వసూలుచేయబడు పన్ను చాలా ఎక్కువగనుక ఎస్టేటుభూముల శిస్తుకు యిచ్చునటువంటి ముజరా చాలా కనికరముగా దయాపూర్వకముగా ఉండవలెను. రెండణాల పంట పండినదనగా ఉరువు అచ్చట లోతుగా యేమియు పండలేదనే అర్థము. సాధారణముగా అచ్చట యేమియు గింజ పట్టలేదనే అర్థము. రెవిన్యూ యిన్‌స్పెక్టరుగారు యిచ్చినటువంటి లెక్కలను బట్టి చూడ యీ విషయంలో పైన నుదహరించిన రకముగా వున్నది. ఆయనయిచ్చిన రిమార్కులను పై అధికార్లు అంగీకరించుటగాని లేక ఆక్షేపించుటగాని కనుబడుటలేదు. అయితే వాస్తవముగా పై అధికార్లు వాటిని అంగీకరించిరి. అందుకని పై అన్ని కేసులలోని విషయము గ్రహించగా ప్రతిభూములను ఫలహీనముగా నుండియుండునని నాకు తోచుచున్నది. అటువంటి భూములలో ఎస్టేటు అధికార్లు రు 0-2-0 పంట పండినట్లు గ్రహించిరి.

సారాంశముకు ఉత్తర్వు.

మొదటివిషయము మనము చర్చించవలసినది మొత్తము ఆయకట్టు అంతయు చక్కగా ఫలించుటకు చెరువు రెండుసార్లు నిండుట అవసరము లేక ఒకేసారి నిండిన చాలునా అనునది. మొత్తం ఆయకట్టు 700 యకరములకు 1343 ఫసలీలో చెరువు ఒకసారికంటే యెక్కువ నిండలేదని చెప్పబడినది. వెంకటగిరి యస్టేటు యిప్పటి తహశీల్దారునివారు పెళ్లూరుతాలూకాలో 1½ సంవత్సరం అనుభవంతో చెరువు ఒక్కసారి నిండిన మొత్తము ఆయకట్టు అంతయూ ఫలించునని చెప్పిరి. ఈయన వారికి శ్రద్ధగల ముఖ్యులైన ప్రియమైన సాక్షి. పెళ్లూరులో పంట పోయినప్పుడు ఆయన పెళ్లూరులోనైనా ఉండి యుండడు. ఆయనవాదమును ఒక పైపునుంచి చూడ యీ ఆయకట్టు అంతయు అస్వాభావికమైనదని తేల్చెను. పెళ్లూరు గ్రామరైతులు, అధికరమిచ్చిన రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరు తహశీల్దారుగారు చెరువు రెండుసార్లు నిండినగాని మొత్తము ఆయకట్టు అంతయు పరిపూర్ణముగా ఫలించదని గట్టిగా చెప్పిరి. అప్పుడు రైతు కమారిగాని రైతుల యొక్క తప్పితముగానిలేదు. పంట సుక్తిపోవుట రైతు కమారిలేక తప్పితమువల్ల కానందున శిస్తుకు ముజరా యివ్వవలెనని అనుజ్ఞకు దివాన్ పేష్కారునివారు వ్రాసిరి. యస్టేటుపై అధికార్లు వారిక్రింది ఉద్యోగులద్వారా రైతులవిషయం తెలుసుకొనుచూ ఆ ఉద్యోగులచేత అప్పుడప్పుడు భూములు తనిఖీచేయించునట్లు చేయుచూ ఉండినట్లయిన 18 నెలలు జాగుచేయ నవసరములేకయే వారు భూముల తనిఖీచేసి రైతుల కష్టనిష్టూరములను తెలుసుకొనవలెను. క్రిందిఉద్యోగులు రైతులు చేసిన మొదలకు రిపోర్టులపై పై అధికార్లు తీర్మానం లేకయే వుత్తర్వులు చేయకపోయిరి. తర్వాత పైకేసుల్లో వీరియొక్క సిఫార్సులను పక్షపాతరాహిత్యమును ఆమోదించిరి. తరువాత ఉత్తర్వులచేసిరి. రైతుల సోమరితనమువల్ల అను వాంశము వారి యీ కేసులవిషయంలో చూపిన నిరాధారమే. భూములయొక్కయు రైతుల యొక్కయు పరిస్థితులను చక్కగా తెలుసుకొనుటకు మంచి అవకాశము కలిగినటువంటి యీక్రింది ఉద్యోగులు ఏకారణంవల్ల పంటలు ఫలించుట లేదను విషయం కనుగొనలేరు. యిటువంటి క్లిష్ట పరిస్థితులలో యీపంటలు ఫలించుటలేదను విషయం, నీటిసప్లయి చక్కగాజరుగని కారణంచేతనే గాని రైతులయొక్క ఉపేక్షవల్లగాని సోమరితనమువల్లగాని కాదు.

ఉత్తర్వు.

ఇక్కడ శిస్తుకు ముజరాయిచ్చుటకు యేమైనా అవకాశముకలదా? అనునది యిచ్చట చర్చించతగినవిషయము. యిటువంటి సమస్యయే R. S 203 of 1929 లో యీకోర్టులోనే చర్చింపబడినది. అప్పుడు ముజరాయిచ్చుటకు ఒక శాసనముగా చేసుకొన్న ఒడంబడిక లేనప్పటికి పట్టా 6 వ కలం ప్రకారం రైతుమనస్ఫూర్తిగా తన భూమిని సాగుచేయక వదలివేసినయెడల సకాలములో తగుసత్తువలేని పైరువెట్టక వదలిన ఆ భూమిలో పండవలసినంత పంట పండకగాని లేక ఫలహీనముగా నుండినపక్షమున ఆరైతుకట్టవలసిన పూర్తిపన్ను పైకం చెల్లించి రశీదుపొందవలసినదని తీర్మానించబడినది. అపైచెప్పబడిన కేసులో యీ కోర్టులో చేయబడిన తీర్మానం యిప్పటికి అములులోనే ఉంచబడినది. 6 వ కలం ప్రకారం అప్పటినుండి పాతపట్టాలను తీసివేసి మరియొక రకముగా పట్టాల నిప్పించుపద్ధతి అవలంబించెను. ఆక్రొత్త పద్ధతికి రైతులు ఒప్పుకొనలేదు. వారి ప్రతివాదుల మధ్య ఒక కలయిక యేర్పడునటువంటి పాతలేక పూర్వపుపట్టా ప్రకారం యీకేసును తీర్మానింపవలెను. R S 203 of 1929 లో తీర్మానించబడిన ప్రకారము, భూములలో పంటలు ఫలింపలేదనునది రైతులు మనస్ఫూర్తిగా తప్పితము గావింపకుండినట్లయినయెడల అనగా రైతులు కావలెనని భూమిని సాగుచేయకుండినయెడల వారి అటువంటి కారణం సంభవించినప్పుడు రైతుకు శిస్తుముజరా యివ్వవలెను. అటువంటి రైతులపై పైకారణములు పరిపోయినపక్షమున వారి శిస్తు వసూలుచేయుటకు అధికారంలేదు.

పైసారాంశములనుబట్టి చూడ పై పేర్కొనబడిన భూములు ముజరాయిచ్చుటకు తగినవని నాకు తోచుచున్నది. R S 68 and 77 of 36 ఖర్చులతోసహా కేసులు కొట్టివేయబడెను. మిగిలిన కేసులలో వారియొక్క తీర్మానముపై శిస్తుకు ముజరా తగ్గింపబడినట్లు తీర్మానింపబడినది. యీ కేసులలో ఫిర్యాదుదారు ప్రతివాదులు ఎవరికి రావలసిన లేక యిచ్చుకొనవలసిన ఖర్చులు పై కంతు యిచ్చుకొని లేక చెల్లించుకొనివారి వారు ఖర్చులు భరించుకొనునట్లు డిక్రీ యివ్వబడినది.

మయిలవరపు లక్ష్మీనారాయణయ్య

బెంగాలురాష్ట్రీ కాంగ్రెసు సోషలిస్టుపార్టీ కార్యనిర్వాహకవర్గము వారు రాబోవు కాంగ్రెసు మహాసభకు సుభాష్‌చంద్రబోసు గారిని అధ్యక్షులుగ యెన్నుకొనవలెనని సూచించుచు తీర్మానము గావించిరి.

అక్టోబరు 16 తేదీ లోగా లక్షమంది కాంగ్రెసు మెంబర్లుగ చేరవలెనని రాష్ట్రీయ ఆర్గనైజింగు సెక్రెటరి ప్రకటించుచున్నారు.

కొక్కోకము.

స్త్రీ పురుష రహస్యములు 64 చిత్రపటములతో 230 పేజీలుగల పుస్తకము ధర రూ 1-0-0 పోస్టుఖర్చులు 0-5-0 ఇందులో స్త్రీ పురుష శృంగార రహస్యములు, రహస్య గృహ మర్మములు గలవు.

ముద్దుల మర్మములు.

పడకటింటి ముచ్చటలు, రతి సంబంధమైన అనేక మర్మవిషయములు యిందుగలవు. 8 పటములతో 160 పేజీలు గల పెద్దపుస్తకము. ధర 0—8—0 పోస్టు ఖర్చులు 0—5—0. కొక్కోకము ముద్దులమర్మములు ఒకేదఫా తెప్పించుకొనిన పోస్టు ఖర్చులతో 1—12—0.

కుట్టుపని స్వబోధిని.

కోట్లు, ట్రౌజర్లు, షర్టులు, జాకెట్లు కత్తిరించికుట్టు క్రొత్తపద్ధతులు డ్రాయింగులతో గలదు. స్త్రీలు, పురుషులు, బాలికలు యీగ్రంథము చూచి సులభముగా నభ్యసింపదగినది. ధర రూ 0—10—0.

పోస్టుఖర్చులు 4 అణాలు.

మహారాజ పుస్తకశాల.

అరుణాచల మొదలివీధి 18 నీటు, మద్రాసు.

"తెలుగులా" బుక్కులు.

ఎస్టేటుల్యాండు ఆక్టు (యినాములఆక్టు) దావాలు, పిటీషన్లు, ఫారములు, తెలుగు

ఇండెక్సు చేర్చి-	1-4-0
ఋణపరిష్కార చట్టము క్రొత్త ఆక్టు	0-5-0
మోటారుబండ్ల చట్టము	0-6-0
గ్రామకోర్టుల చట్టము 1937 వరకు సవరణలు సివిల్ క్రిమినల్ చేర్చి-	0-8-0
రిజిస్ట్రేషన్ ఆక్టు-	0-12-0
హిందూలా సారాంశము-	0-8-0
ఆస్తిట్రాన్సుఫర్ చట్టము-	0-8-0
ఫ్యాక్టరీ ఆక్టు	1-0-0
సివిల్ ప్రొసీజరుకోడు (1937 వరకు సవరణ పేజీలతో 800 లు-	8-8-0

తెలుగులా రిపోర్టులు ప్రతినెల 1,15, తేదీలయందు బుక్కులుగా వెలువడును అన్ని హైకోర్టులు ప్రీవికౌన్సిలు తీర్పులు, క్రొత్త ఆక్టులు జి. ఓ. లు ప్రకటించబడుచున్నవి.

సంవత్సరచందా 8-0-0

మేనేజరు,

తెలుగులా జర్నలు ఆఫీసు, నెల్లూరు.

కాంగ్రెసుమంత్రు లేమి చేసెదరు?

రక్త ప్రవాహములో కూడిన విప్లవమును నివారించుటకు కాంగ్రెసు పదవుల స్వీకరించెను.

గాంధీమహాత్ముని ప్రకటన.

కాంగ్రెసు మంత్రులు ఎటుల ప్రవర్తించుకొనవలసిన విషయము గురించి 17-7-37 తేది వారి హరిజన్ పత్రికలో గాంధిమహాత్ముడు వ్రాసినవ్యాసములో క్రింది విషయములు తెల్పెను.

ఎటులైనను క్రొత్తచట్టమును కొనసాగించుటకు పదవుల స్వీకరణ తీర్మాన మామోదింపబడలేదనుట నిశ్చయము. కాంగ్రెసువారు పూర్ణ స్వరాజ్యమును బడయుటకు పేక్షించినారు. ఆ విషయమున హత్యలతో రక్తపాతముతో కూడిన విప్లవముగాని ఇదివరకు జరిగిన దానికంటె

మిక్కిలి ప్రబలమగు సమష్టి శాసనోల్లంఘనము గాని జరుగకుండ చేయుటకే యీ తీర్మాన మామోదింపబడెను. క్రొత్త ఇండియా చట్టమువలన స్వరాజ్య మెంతమాత్రమును లభించదని అందరునుగూడ స్పష్టముగ తెలిపియేయున్నారు. కాని పశుబలముపై ఆధారపడిన ప్రభుత్వమునకు బదులుగా అత్యధిక సంఖ్యాకుల ప్రభుత్వమును యేర్పరచుటకు మాత్రము కొంత అవకాశమున్నది. కాంగ్రెసు మంత్రులు చట్టమును సరిగా నుపయోగించుటవలననే కాంగ్రెసు ఆశయము చేకూరగలదు. కాంగ్రెసు మంత్రులు చట్టము నుల్లంఘింప నక్కరలేదుగాని చట్టమును చేసినవారు ఉద్దేశించిన రీతిని గాక వారనుకొనిన మరొకరీతిగా మంత్రులు దీని నుపయోగింపవలెను.

కాంగ్రెసు మంత్రులు చేయవలసినపని

1 మద్యపాన నిర్మూలనము.

2. ఇపుడు కేవలము శిక్షాస్థానములుగా ఉండే చెరసాలలు ఖయిదీలకు జీవనాధారములగు వృత్తులను నేర్పునట్టి కర్మాగారములుగా మార్చవలయును.

3. ఉచితముగా ఉప్పును చేసుకొనుటకు వసతికలుగ చేయవలెను.

4. ఖద్దరు అభివృద్ధిచేయవలెను.

5. గ్రామములకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత నీయవలెను.

6. రైలులో మూడవ తరగతిలోనే ప్రయాణముచేయవలెను.

7. దేశీయపద్ధతిని నవక ఖద్దరు దుస్తులను ధరించవలెను.

8. పరిపాలన నిరాడంబరముగా నుండవలెను. ఇది అవమానకరముకాదు.

9. కోట్లకొలది ప్రజలకు ఒకపూటకుకూడ కడుపునిండ గంజి దొరుకుట లేదు గాన అట్టి ప్రజాప్రతినిధులు భోగలాలసులై అధికమగు వ్యయముతో కూడిన విధమున ప్రవర్తించకూడదు.

(10) ఇంగ్లీషువారు అత్యధికమగు వ్యయముతో గూడిన జీవితపద్ధతి నేర్పరచిరి. కాన గవర్నరులు, సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులును అవలంబించు పద్ధతులను కాంగ్రెసుమంత్రులు అనుసరించరాదు. నిరాడంబర మితవ్యయపద్ధతి నవలంబించి కాంగ్రెసునకును బ్రిటిషువారికిని గల విస్పష్ట భేదమును ప్రపంచమునకు చాటవలయును.

(11) రామ, కృష్ణ, అబూబెకరు, ఉమరు, శివాజి, ప్రతాపసింహుడు మున్నగు జీవితములను ఆదర్శములుగాగైకొని నిరాడంబరముగానుండవలెను. వీరు ఎటుల ధనమును క్రీకంటితోనైన చూడక తిరస్కరించి పేదరికమునే ప్రేమించి నిరాడంబరముగను, కఠిన నియమములకు లోనైయుండిరో కాంగ్రెసుమంత్రులు ఆదర్శప్రాయముగ నుంచుకొనవలెను.

(12) మంత్రులు నిరాడంబర జీవితులగుట వలన వ్యయమును తగ్గించుటకును, ప్రభుత్వోద్యోగులకు మంచిదారిని చూపుటకును తోడ్పడినవారయ్యెదరు.

(13) గంగిరెద్దుకు వొంటినిండ బొంతలను తగిలించినట్లు విలువగల దుస్తులను ఆభరణములను ధరించుట నాగరికతకు చిహ్నముకాజాలదు. శుచి శుభ్రతలను, అందచందములను, అంతస్తును నిలుపుకొనుటకు విశేషధనవ్యయ మనవసరములేదు.

(14) ఇపుడు ఇంగ్లీషుపత్రికలు 'భారతదేశంలో హిందువులను మహమ్మదీయులను విడదీయుటకు మరల సర్వశక్తులను వినియోగించుచున్నారు. హిందువులు, ముస్లిములు, సిక్కులు, క్రిస్తవులు, పార్శీలు, మొదలగు వివిధమతముల వారినందరిని ధనవంతులను, బీదవారిని, అగ్రవర్ణములవారిని అంత్యజులను సవర్ణులను హరిజనులను, భారతదేశములోని వివిధప్రజలను ఒకేవిధమున, సరిసమానముగ మంత్రులు చూచెదరను గట్టినమ్మకమును దేశీయులలోను, ముఖ్యముగ మహమ్మదీయులలోను కలుగునట్లు పరిపాలన సాగించవలెను.

14. ఆంగ్లేయులు, భారతీయులు ఒక్క మానవకుటుంబమునకు చెందినవారే! ఇక మీదట ఉభయులు యీ దేశంలో నొకరిభావాలను ఒకరు మార్చుటకు ప్రయత్నించెదరని వూహించవచ్చును.

15. అహింసావిజయము చేకూరినది. ఇదియే శ్రేష్ఠమైన పద్ధతియని కాంగ్రెసువారును భారతీయులును, ఆంగ్లేయులును ముఖ్యముగా గుర్తించవలెను.

గూడూరు వెంకటేశ్వరాలయ అబందరస్థితి

గూడూరులోయుండు వెంకటేశ్వరస్వామికి పాలుకు నాలుగువేలకంటె పై ఆదాయమువచ్చు వేంగమాంబ క్షేత్రీయము కలదు. మరియు ఇతర గ్రామములలోకూడా వరుమానముకలదు. ఈ దేవాలయంలో అనాదినుండి త్రికాలములలో మేళము జరుగుచుండెడిది. కాని నాలుగుమాసములనుండి బొత్తుగా మేళములేకయున్నది. అప్పలశెట్టి పిచ్చయ్యశెట్టిగారుధర్మకర్తగ వచ్చినప్పటినుండియు దేవాలయపరిపాలన మరింతచెడినది. ఈదేవాలయ విషయమై ఎండోమెంటుబోర్డువారు ప్రత్యేకశ్రద్ధవహించుట అత్యవసరము.

—గూడూరు పౌరుడు.

మంచూరియాను బానిసత్వంలో ఉంచుటకు

జపాను ఎత్తులు

—X—

చైనాదేశీయుల్లో జాతీయ భావాలు అంకురించకుండచేయుటయే జపాను విద్యావిధాన ముఖ్యోద్దేశము.

చైనాదేశములో మంచూకో అనే రాష్ట్రం జపానువారి పరిపాలనక్రింద వుంది. ఇప్పట విద్యాభివృద్ధికి జపాను వారు యేర్పాటు చేసే పాఠశాలలు విద్యావిధానము చూస్తే నిరంతరం చైనావారు, బానిసలుగవుండేట్టు చేయుటకు వారియందు స్వాతంత్ర్యభావాలు అంకురించకుండ వుండేలాగు చేయుటకేయని స్పష్టమౌతుంది.

మొదటియొస్తు మంచూరియాలో వుండే కాలేజీలను ఉన్నతవిద్యను నేర్పే పాఠశాలలను ఎత్తివేశారు. వృత్తివిద్యలు అవసరమని చిన్నచిన్న పాఠశాలలలోనే ఉన్నతవిద్యనూ, కాలేజీవిద్యను కొద్దిపాటి కాలంలోనే నేర్పవచ్చన్నారు. పారిశ్రామిక పాఠశాలలలోనూ వాణిజ్య పాఠశాలలలోనూ విద్యావిధానాన్ని తగ్గించేశారు. వృత్తులను అభివృద్ధిచేయాలనే వుద్దేశంతో వృత్తులకు అవసరమగు తరగతులను, ఆయావృత్తులు నేర్చడానికి దీర్ఘకాలము పట్టేటట్టున్నా ఒక విధానాన్ని యేర్పాటు గావించారు.

ఆడపిల్లలకు విద్యనేర్పే పాఠశాలలను అసలే తగ్గించారు. కొన్నికొన్ని భాగాలను కలిపేసి ఒక్క పాఠశాలను మాత్రమే ఉంచారు.

నేర్పబడే వృత్తివిద్య అంటే ఏమిటంటే ఊడ్చడము, శుభ్రము చేయడం, ఇండ్లు కడగడం, నిరుపయోగమగు వడ్రంగిపని చేయించడమూ. వృత్తివిద్య అంటే నౌకరీ చేయడమే.

పాఠకపుస్తకాల్లో వుండేది యేమిటంటే జపాను రాజుల ఘనతనుగురించి పొగుడుతూ కథలు. చైనాదేశం గురించిగాని, చైనావీరుల, శాస్త్రముగురించిగాని ఒక్కముక్కగూడా వుండదు. ఖర్మకాలి ఏ వుపాధ్యాయుడైనా చైనాదేశాన్ని గురించి పిల్లకాయలకు చెప్పుతున్నాడని తెలిస్తే అతన్ని శిక్షిస్తారు.

పాఠశాలల్లో చేరేవారిని వీలైనంతవరకు తగ్గించాలని జపానువారి ఉద్దేశం. అందుకోసమనే పిల్లకాయలను బడిలో చేర్చడానికి వింతగొల్పు పద్ధతులు పెట్టారు. ఒకపిల్లవాడ్ని బడిలో చేర్చాలంటే ముందు ఆపిల్లవాని కుటుంబాన్ని గురించి పోలీసు దరియాప్తు జరగాలి. ఆపిల్లవాడి కుటుంబమువారు ప్రభుత్వానికి చెల్లించాల్సిన కిస్తు చెల్లించక తప్పిపోయినట్లయితే ఆపిల్లవాణ్ణి బడిలోనుండి తరిమేస్తారు.

ఉపాధ్యాయులు చైనాజాతీయ విషయాలకు ఎక్కడ బోధించెదరో అని వేయికండ్లతో జపానువారు కనిపెట్టూవుంటారు. ఉపాధ్యాయులకు దినగండంగా ఉంటుంది. ఏదైనా అనుమానం కలిగిందంటే ఆ వుపాధ్యాయునిపని ఆనాటితో సరి. ఈవిధంగా చెరసాలలకు పంపినవారు యెంతో మందికలరు. ఈచెరసాలలకు పంపినవారి స్థితిగతులు ఏమైందో దేమునికే ఎరుక. ఈవిధంగా ఉంది జపానువారి విద్యావిధానము. నిరంతరం చైనావారిని బానిసత్వంలో ఉంచాలనే జపాను వారి వుద్దేశ్యమని యిందువల్ల స్పష్టమౌతుంది.

స్టౌ బీడీ

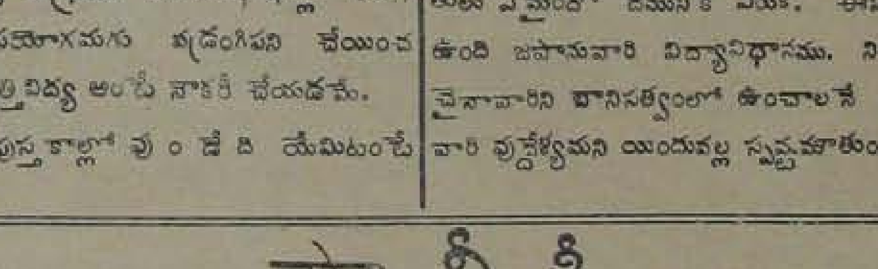

ఒకసారి పీల్చి పొగాకునందలి సువాసన గమనింపుడు.

అనేకాంగ్లాయుర్వేద డాక్టరులామోదించిన

వైద్యం పెంచల నారసింహుని

(రిజిష్టర్డు) చర్మరంజన్ (రిజిష్టర్డు)

ఇయ్యది ఒక్కపూతలో తామర, తీట, గజ్జి, ఎంగిలిపిచుకము, కరపాణి, చెలిదిగుల్లలు, కాళ్లపగుళ్లు గుణమియ్యగలన్న సొమ్ముహాపకు.

చర్మరంజన్ డిపో (రిజిష్టర్డు)

ట్రంకురోడ్, నెల్లూరు.

వివిధరాష్ట్రాల్లో కాంగ్రెసుప్రభుత్వాలేమి చేయుచున్నవి?

1 వ పేజీ తరువాయి.

సోషలిస్టు నాయకుడగు మెహరాలీగారికి విధింపబడిన 6 నెలల శిక్షను క్రి. ప్రొ. కోడు 401 సెక్షను క్రింద రద్దుచేయుచు విడుదల గావించిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

పీనల్ కోడు 124 ఎ సెక్షను ప్రకారము రాజద్రోహ నేరముపైని ఖైదీలుగానున్నవారిని, క్రి. ప్రొ. కోడు 108 సెక్షను క్రింద ఖైదీలుగానున్న వారిని విడుదలచేయవలెననిరి. ఈ సెక్షనుల ప్రకారం కేసులు పెట్టబడి విచారణయందున్నవారిపై ఆకేసులు కొట్టివేయవలెననిరి. 108 వ సెక్షను ప్రకారము పైకొనబడిన పూచీకత్తులు రద్దుచేయవలెననిరి.

మునుపటి ప్రభుత్వముచే అక్రమసంఘములని నిర్ణయించిన సంఘములపై నిషేధములు తొలగింపబడినవి,

కమ్యూనిజమును గురించిన పత్రికలకేల సందర్భములందుతిప్ప పత్రికలవద్దనుండి కొన్న ధరావత్తు డబ్బు మొత్తములను తిరిగి వాటికిచ్చివేయవలెననిరి.

పైఉత్తరువులు అమలులో పెట్టుటకు జిల్లా మెజిస్ట్రేటులకు త్వరలో ఉత్తర్వులు జారీచేయబడునని తెలియుచున్నది.

పైన వివరింపబడినటులగాక ఇతర సెక్షనుల ప్రకారము శిక్షితులైన ప్రతిరాజకీయ ఖైదీయొక్క జైలువర్తనకు సంబంధించిన కాగితములు పరిశీలింపబడుచున్నవి.

ప్రభుత్వోద్యోగులకు ప్రధానమంత్రి పంతుగారి హెచ్చరిక

“ప్రభుత్వము వహించిన పక్షమేదైనను ఆపక్షముయొక్క ఆజ్ఞలను శాశ్వత ప్రభుత్వపు టుద్యోగములలో నున్న కార్యదర్శులు ఉత్సాహముతో కొనసాగించవలెననియు.

ప్రజలు తమపై నెలకొల్పబడిన ప్రభుత్వమని గాక తామేర్పరచిన ప్రభుత్వమేనని భావించునట్లు ప్రవర్తించవలెననియు, కాంగ్రెసుజండాను గౌరవముగ చూడవలెననియు, శిక్షల తగ్గింపుకు అంగీకరింపవలెననియు హెచ్చరించిరి.

మధ్య రాష్ట్రములు

కార్యక్రమాన్ని నిర్ణయించుటకొరకు యీమాసాంతమున జరుగుపార్టీ సమావేశమున సభ్యుల అభిప్రాయములను మంత్రులు కనుగొందురు. రాజకీయ ఖైదీలవిడుదల, జమీందారీలు ప్రభుత్వ ప్రదేశాల్లో శిస్తుతగ్గింపు, రైతు పశువుల మేత కాలీతగ్గింపు, ప్రాథమికవిద్య, లంచగొండితన నిర్మూలనము మొదలగు సమస్యలను పరిష్కరించుటకు వెంటనే పూనుకొనెదరని తెలియుచున్నది.

బీహారు

రాజకీయఖైదీలు తప్పక విడుదల గావింపబడుదురనియు, సివిల్ సర్వీసులోని ఉద్యోగులు తమ దృక్పథములను మార్చుకొనవలెననియు పోలీసులు సేవాసమితివలె భావించి ప్రజలపట్ల మర్యాదతో మెలగవలెననియు ప్రధానమంత్రి శ్రీకృష్ణ సింహాగారు తెలిపిరి.

నెల్లూరు ధర్మరాజుల తిరునాళ్లలో జీవహింసకుబదులు బూడిదగుమ్మడికాయలు నిమ్మకాయలు ఉపయోగించబడెను. ఈ విషయమందు వరదయ రాఘవరెడ్డిగారి కృషి ప్రశంసనీయము.

నెల్లూరు టౌన్ కాంగ్రెసు సంఘసమావేశం

జనరల్ బాడీ సమావేశమును జరుపవలసినదని కొందరు సభ్యులు రిక్విజిషన్ పంపుకొనగా అధ్యక్షకార్యదర్శులు సమావేశము జరుప నిరాకరించిరి. అందుచేత సభ్యులే తామే సమావేశము జరుపుటకు 18 తేది నుండి 19 తేదికి మార్చుకొనిరి. 19 తేది కొమండూరు పార్థసారథి అయ్యంగారధ్యక్షత జరిగిన సభలో క్రింది తీర్మానములు ఆమోదింపబడెను.

11 మంది సభ్యులు హాజరైరి.

తీర్మానములు.

1. ప్రథమమున కాంగ్రెసువారు ప్రభుత్వ స్థానమున ఆక్రమించినందులకు చిహ్నముగానున్న ప్రజా బాహుళ్యముయొక్క అభిప్రాయమును గవర్నమెంటువారు శిరసావహించినందులకు గుర్తుగాను, కామేశ్వరరావుగారిపైన ప్రస్తుతం జరుగుచుండు కొత్తపట్నం రాజకీయ పాఠశాలాసంబంధమైన కేసును ఉపసంహరించుకొనవలసినదిగాను, మిగత సదరు పాఠశాలకు సంబంధించినవారికి విధింపబడిన శిక్షలను వెంటనే రద్దుచేయవలసినదిగాను ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

2. పదరాను కుట్రకేసు ఖైదీఅయినటువంటిన్ని, పోలీసువారినిగాలోవుంటు వుండినటువంటిన్నీ, కడిశేటి దశరధరామిరెడ్డిగారు కూనీచేయబడినారని వదంతులు ప్రబలియుండుటచే యీ అలజడిని తొలగించుటకై ప్రభుత్వమువారు తక్షణమే తగుపైన విచారణను జరుపవలెనని ఈ సభవారుకోరుచున్నారు.

3. సివిక్ బోర్డువారు అభ్యర్థులను తీర్మానించునపుడు గమనింపవలసిన నిబంధనలు:—

1. అభ్యర్థులుగా నుండువారు కనీసపక్షమున కాంగ్రెసుకు 0-4-0 చందాదారులుగా నైనను ఉండవలెను.

2. అభ్యర్థులుగా నుండువారు ఇటీవల శ్రీ రాజాగారి పట్టాభిషేక సందర్భమున పాల్గొనినవారుగా నుండిన యెడల లిఖితపూర్వకమయిన క్షమాపణము కోరితేగాని అభ్యర్థులుగా నుండుటకు వలనుపడదు.

3. అభ్యర్థులు ఎల్లప్పుడు ఖద్దరు ధరించువారై, ధరించుటకు బద్ధులైయుండవలెను.

4. అభ్యర్థుల దరఖాస్తులు ప్రవేశరుసుము రు 10 లుగా నుండవలెను. నిరాకరింపబడిన అభ్యర్థుల రుసుమునుండి రు 1 మినహాయించి, మిగత రు 9 లు మునిసిపాలిటి ఎన్నికలు పూర్తియైన పిమ్మట వాపసు యివ్వవలెను.

5. ప్రచారఖర్చుల నిమిత్తము పైకము వసూలు చేయుటకు సివిక్ బోర్డువారికి సర్వాధికారము యివ్వడమైనది.

6. సివిక్ బోర్డువారు నిర్ణయించు అభ్యర్థుల పేర్లను టవున్ కాంగ్రెసు జనరల్ బాడీ వారి ఆమోదమును బడయ వీలవును. అటుపిమ్మటనే అభ్యర్థులు పోటీచేయువారై యుండవలెను.

7. సివిక్ బోర్డు సభ్యులుగానుండువారే అభ్యర్థులుగా నిలుచువారైనపుడు సివిక్ బోర్డు సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నొసంగవలయును. అట్లు ఖాళీపడిన స్థానమును భర్తీచేయుటకు జనరల్ బాడీవారికే అధికారముకలదు.

కొమండూరు పార్థసారధి అయ్యంగారు
అధ్యక్షులు.

ఇచ్చాపురం తాలూకా కాంగ్రెస్ సంఘ సమావేశం 28-7-37.

ఉత్తరవిశాఖజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘమువారు అధ్యక్షులగు శ్రీ గేదెల చంద్రయ్యనాయుడుగారి ఆధిపత్యాన తే 4-7-37 దీన శ్రీకాకుళంలో సమావేశమై గావించిన తీర్మానముల ననుసరించి తాలూకా కాంగ్రెస్ కార్యక్రమము సాగించవలసినందున, యీదిగువ విషయాలు గురించి ఆలోచించుటకుగాను సోంపేట కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యాలయమందు 28-7-37 బుధవారము ఉదయము 10 ఘంటలకు సమావేశము జరుగునుగాన ఇచ్చాపురము తాలూకా కాంగ్రెస్ సంఘ సభ్యులెల్లరు దయచేయ ప్రార్థన.

గమనిక:— ప్రతితాలూకా సంఘమువారు వారిప్రాంతాలలో యిప్పటికి యెన్నిఫిర్కా-గ్రామసంఘాలేర్పరచి యెంతమంది సభ్యులను చేర్పించినది, సభ్యత్వపు దరఖాస్తు పుస్తకాలెన్ని యున్నవి, మున్నగు వివరాలతో గల రిపోర్టులు జిల్లారాష్ట్రసంఘాలకు చెందవలసియున్న సభ్యత్వరుసుముతో యీనెల 30వ తేదిలోగా పంపించాలనియూ, ఆతరువాత వచ్చు రిపోర్టులకు జిల్లాసంఘము బాధ్యతవహింపదనియు, తీర్మానించియుండుటచే సంఘసభ్యులెల్లరు, వారివారిఫిర్కాలలోనున్న గ్రామసంఘాలు, సభ్యుల సంఖ్యమున్నగు వివరాలరిపోర్టు, తాలూకా, జిల్లా, రాష్ట్రసంఘాలకు చెందవలసియున్న సభ్యత్వరుసుముతోసహా యీనెల తే 25 దిలోగా మల్లాఅప్పలస్వామిగారిపేర సోంపేట కాంగ్రెసు కార్యాలయానికే పంపించ ప్రార్థన.

చర్చనీయావిషయములు:— (1) తాలూకాలో ఫిర్కా-గ్రామసంఘా లేర్పాటుచేసిన సభ్యులను చేర్పించుట. (2) ఆర్గనైజరు ప్రచారకులను నియమించుట. (3) తాలూకా కార్యాలయ నిర్ణయము. (4) కార్యదర్శి ప్రవేశపెట్టు యితర విషయాలు.

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు

గతవారము మద్రాసు హైదరాబాదు ప్రభుత్వప్రతినిధుల సమావేశమునందు క్రిందివిషయములు ఆలోచింపబడెను.

మల్లాపురమువద్ద 336000 మిలియనుల ఘనఅడుగుల నీరుసప్లయి యుండగలదని నిర్ణయించిరి. దీనిలో 7000 మిలియన్ల ఘనఅడుగులనీరు అత్యవసర చిల్లరకార్యములకు అవసరమని గుర్తించిరి. 5000 మిలియన్ల ఘనఅడుగులనీరు బొంబాయి రాష్ట్రమునకు యివ్వవలయునని. ఇక మిగిలిన 324000 మిలియన్ల ఘనఅడుగులనీరు పంపకము కావలసియున్నది. దీనికై మద్రాసు, హైదరాబాదు ప్రభుత్వ ప్రధాన ఇంజనీరులు 8000 మిలియన్ల ఘనఅడుగుల నీటిని అధమపక్షము ప్రత్యేకించవలెనని అభిప్రాయపడిరి. ఇక మద్రాసు, హైదరాబాదు, మైసూరుల మధ్యపంపిణీ కావలసిన నీరు 143 మిలియనుల ఘనఅడుగులుండును. దీనిని గురించి ముందు సంప్రతింపులు జరుగును.

అబ్దుల్ గఫూర్ ఖాన్ పై నిషేధము తొలగుట.

ఫ్రాంటియర్ గాంధియగు ఖాన్ అబ్దుల్ గఫార్ ఖాన్ గారు పంజాబు రాష్ట్రములోనికి రాకూడదను నిషేధపుటాజ్ఞ యీనెల 20 తేదిన ప్రభుత్వమువారిచే తొలగింపబడెను.

గోవింద వల్లభ పంతుగారు.

సంయుక్తరాష్ట్రముల కాంగ్రెసుపక్షపు ప్రధానమంత్రి.

రాష్ట్రీయ
వ్యవసాయ కూలీలసభ

పైసభ 16 తేది ఆహ్వానసంఘ మేర్పడెను. వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య బి. ఎ., బి. ఎల్., ఆ. సంఘాధ్యక్షుడు, కమతం షణ్ముఖం యం. యల్. ఎ. బొమ్మాకేసురెడ్డి, ముత్తరాజు గోపాలరావు, హనుమారెడ్డిగారలు కార్యదర్శులు.

పైసభ 16 తేది ఉదయం 10 గంటలకు నెల్లూరు పురమందిరమున జరుగును. కూలికి సేద్యం చేసుకొని జీవించేవారు ప్రతినిధులుగా రాకోరుచున్నాను.

సభకువచ్చేవారు ఇండ్లనుండి అన్నం తెచ్చుకొనవలసియుండును. యానాదులు, హరిజనులు, ఇతరకులములవారు జాతిమతభేదం లేకుండా రావచ్చును.

యీసభకు యం. యస్. నాయుగారు విచ్చేసెదరు.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య,
ఆ. సంఘాధ్యక్షుడు.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

O. S. No 64 of 1936

వేమన అక్కుపనాయుడు:— వాది

ఎదిరి

12 తొండమనాటి గిరిజా కాయమ్మ వగైరా:— } ప్రతివాదులు.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టు ఫయిల్ O. S. No 47 of 1929 రాజీనామా డిక్రీప్రకారం రావలసిన మొత్తాలు వాదికి ట్రాన్సుఫర్ కాబడినమొత్తం అసలు ఫాయిదాలు రు 5868-9-1 లు రాబట్టుకొనుటకు ప్రతివాదులమీద దావా తేబడియున్నది. ఈ నెంబరు 12 వ ప్రతివాది తొండమనాటి గిరిజాకాయమ్మకు యిదివరలో నోటీసులు సొయింద్కు జారీకాలేదు. అందువల్ల దావాపోటీకు నిమిత్తం తే 2-8-37 దికి వాయిదా వేయబడియున్నది. సదరు వాయిదాలోపల కోర్టులో హాజరైనా ఆక్షేపణలు తెలియజేసుకోవలసినది.

టి. వి. శివరామయ్య,
బి. ఎ., బి. యల్.,
వాదిప్లీడరు.

ఇందుకూరుపేట పోస్టుమేన్

ఇందుకూరుపేట బిలేటి పోస్టుమేన్ సరిగా పల్లెల్లోకి రావడంలేదు. మూడువారాల పత్రికలు ఒకమాటు తెచ్చియిచ్చినాడు.

మాగంటి వెంకురెడ్డి.

పల్లెల్లో పోస్టుజవానులు సరిగా టపాలు అందించేయడం లేదు. ఇందుకూరుపేట పోస్టుమాస్టరు గూర్చి యితరవాట్లుగూడ కంప్లెయింటులు గన్నవి. టపాలు అయితేను తీసుకపోవడం సరిగా పోవడం లేదని తెలుస్తున్నది. పోస్టల్ డిపార్టుమెంటువారు వెంటనే విచారించవలెను.

జ. రై. సం.

జమీన్ రైతు

23—7—37.

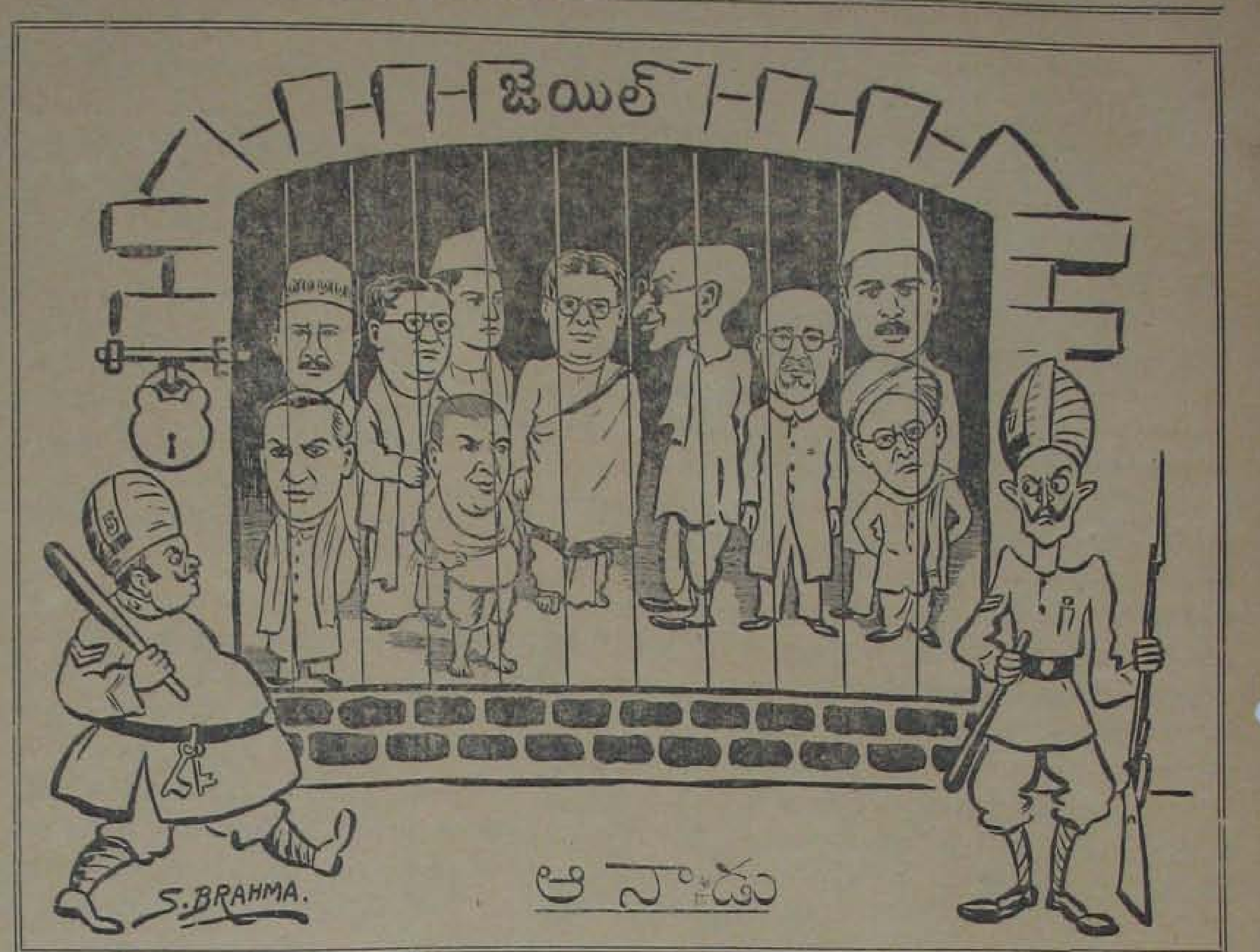

కర్తవ్యం.

ఆరు రాష్ట్రాల్లో కాంగ్రెసు మంత్రులు ప్రవేసిస్తుండగానే ముందు రాచకీయ ఖైదీల విడుదల, పత్రికలపై నిషేధాజ్ఞ యివి కావింపబడుచున్నవి.

మన మంత్రి రాజగోపాలాచారిగారు మలబారులో 144 సె. ఉల్లంఘించిన సోషలిస్టు నాయకుడు మెహరాలీ గారిని విడుదలచేసిరి. నేడో రేపో కొత్త పట్నపు ఖైదీల విషయం ప్రస్తావనకు రావచ్చును. సంయుక్త రాష్ట్రమంత్రి గోవిందవల్లభ పంతుగారు చార్జిపుచ్చుకుంటుండగానే రాజకీయ ఖైదీల విడిపించుట, పత్రికల పైనను, ఇతర సంఘముల పైనను, ఉన్న నిషేధాజ్ఞల తొలగించుట, జామీను సెక్షనులపై తీసుకొన్న పూచీ ఖత్తుల రద్దుజేయుట జరిగినవి. ఇతర రాష్ట్రాల్లోకూడా తీవ్ర సంచలనం కలిగి ముఖ్యప్రశ్నల గూర్చి ఆలోచించుచున్నారు.

కాంగ్రెసు మంత్రులతోకూడా పరుగెత్తాలని ఇతరరాష్ట్ర మంత్రులుగూడా ప్రయత్నిస్తున్నారు. పంజాబు మంత్రి సరిహద్దుగాంధి అబ్దుల్ గఫూర్ ఖాన్ గారిపై నిషేధాజ్ఞను తొలగించి తనరాష్ట్రంలో పాదంబెట్టొచ్చునంటున్నాడు. కాంగ్రెసువారు చేసినా ఇతర్లుచేసినా దేశహిత కార్యోన్ముఖులైనందుకు అందర్ని అభినందించాలె. కాని కాంగ్రెసేతరమంత్రులు చేయు సత్కార్యాలు గూడా కాంగ్రెసు లెక్కకే జమపడితీరాలె. నిన్న మొన్న ఈనిషేధాజ్ఞల సనుర్తి చిన యీ పంజాబుమంత్రి నేడు కాంగ్రెసు కార్యక్రమాన్ని అనుకరిస్తున్నాడంటే ... కాంగ్రెసుప్రభావం కాదని ఏ అనాలోచిత పరుడున్నా అనజాలడు.

మన మద్రాసుమంత్రులు ప్రస్తుతం బడ్జెటునిర్మాణంలో నిమగ్నులు కావలసియుంటారు. ఆరునెల్లబడ్జెటు యింతకుముందే గవర్నరుగారు తన అధికారంతో నిర్ణయించుకొన్నాడు. తక్కిన ఆరుమాసాలబడ్జెటు మాత్రమే మనవారు నిర్ణయించాలె.

ఇది పూర్తి అయినవెంటనే ప్రపంచాన్ని గగ్గోలుపరచే రైతుప్రశ్నకు అవకాశం యివ్వాలె. రైతు యిక్కట్టులు పలుముఖాలనున్నవి. శిస్తులు, ఋణములు, అడవులు, జమీందారులు, మొదలగు భారాలచే అణగిపోతున్నారు. కావున ఒక్కొక్కప్రశ్నను సమగ్రంగా విమర్శించి వెంటనే నివారణోపాయానికి గడంగాలె. వర్షాగమనానికి ఎదురుజూచే చాతకాలవలె రైతులు తలలెత్తి తమబాధానివారణ తరుణాన్ని నిక్కిచూస్తున్నారు; ధ్యానిస్తున్నారు.

ఆంధ్రరైతుదండు 1500 మైళ్లు కాలినడకను బైలుదేరి మద్రాసుమంత్రుల దర్శించబోతున్నది. పల్లెటూరి రైతుల బాధలన్నీ వారి కన్నీటిబొట్టులలో నేకరించి కాంగ్రెసు మంత్రులకు సమర్పించబోవుచున్నది. పల్లెటూళ్ల హృదయాల్లో కాంగ్రెసు హత్తుకోవాలంటే పల్లెటూళ్ల కార్యక్రమాన్ని రైతులకు సంతృప్తికరంగా పరిష్కరించాలె. అప్పుడుగాని నిజమైన కాంగ్రెసుహృదయం లోకానికి వెల్లడికాజాలదు. ఈవిషయమును వెంటనే కాంగ్రెసునాయకులు గమనింతురుగాక.

వెంకటగిరి గర్భగుడి రహస్యాలు

కొత్తపాలనలో చైతన్యంలేదని ఎవరన్నా అంటే చెకడా లెగరడిస్తాం. మాకు కావాలంటే సాదృశ్యంచూపగలము యిదుగో:—

మాకొత్తపాలన ఖజానా తనిఖీకి ఒక గుమాస్తాను నియమించింది. ఆ తనిఖీలో కొన్నిలొసుగులు బైటబడ్డాయి:—

ఒక రు 800 లపద్దు హుజూర్ ఆఫీసుకు పంపబడినట్లు లెక్క చెప్తుంది. హుజూర్ నడిగితే "ఆ పద్దు అప్పుడే జమకట్టి రశీదుపొందా"నంటుంది. తిరుగా ఖజానానడిగితే చిట్టాలు ముందేసి "చూచుకోండి నాలెక్కలో జమగాని, నాదబ్బులో నిల్వగాని ఉందేమో" నంటుంది. ఈఖజానాకు ఆహుజూరుకు 1600 అంగుళాలు పొడవుంది.

ఈమధ్య రెండుమాసాలనాడు ఒకదేవతా చిత్రం జరిగింది. ఆహుజూరుఆఫీసులో యీ రు 800 ల రశీదుండే గుమాస్తా సిద్ధగారి వెంకటరంగంగారి రికార్డు బీరువామాత్రం అకస్మాత్తుగా, అకారణంగా, తగులబడిపోయింది. కాని ఖర్మవశాత్తు ఆ రు 800 ల రశీదు భస్మంగాక ఖజాంజీ బల్లాకుల సుబ్బరామయ్య రాజబంధువుగారి చేవ్రాలుతో అట్లే జీవించియుంది. ఆ గుమాస్తా వెంకటరంగం మారాజాగారి మాదిరి బలే అనుమానపు మనిషి; తన్నే తాను నమ్మలేడు. అందువల్ల యీ రు 800 ల రశీదును నమ్మి ఆఫీసులో పెట్టలేక తన యింటివద్ద భద్రపరచిన దూరాల్లోచనుడు. ఓయి సర్వభక్షకుడైన అగ్నిదేముడా! ఈలాంటి గుమాస్తాలను క్షమించడం నీకు తగనిపనియుమా!

మును ... ఖజానాలో ... దివానంలేని పద్దులు రు 16000 ల దాకా తేలక ... గుమాస్తాలు. కర్నాటక ప్రభుత్వంలో యీలాంటి వింతలు అనాదిగా జరుగుచున్నవేనంటారు పరిశీల్లకారులు. ఇనుపపెట్టెల్లోవుండే విలువగల కాగితాలే ప్రతి గ్రామపు ... కొరవడుచున్నప్పుడు యీలాంటి చిత్రాలు లెక్కేమున్నదయాకు ఆ పరిశీల్లకారులు.

రాజాజీ!

పోలీసువారు పక్షపాతంతో వెంకటగిరి డివిజన్లో బాధలనుభవించే రైతులకద్దున్న కుప్పాకులన్నీ పీక్కున్నారు. రైతుల్ను బాధ పెట్టే జమీన్దారువద్దనుండే కుప్పాకులన్నీ అట్టే ఉంచారు. న్యాయంగా పీక్కుంటే యిరువురవద్దనుండే కుప్పాకులన్నీ పీక్కోవాలె; లేదా రెండుపక్షాలవారికి ఉంచనైనా ఉంచాలె. అలాచేయలేదు పోలీసువారు.

క్రూరమృగములబాధ మాకు విపరీతంగా ఉంది. ఒక చిఱుతపులి రెండు మూడు మాసాలుగా మా పశువుల తింటుంటే మనుష్యుల భయపెడుతుంటుంటే దిక్కులేదు. అడవిపందులతో మా పంటలన్నీ నాశనమౌతున్నాయి.

స్వామీ! మాకుపాకి లైసన్సుల మాకు దయచేయించ ప్రార్థిస్తున్నాము—

—వెంకటగిరి రైతులు.

తెంగుటూరు కోవిళ్లు, రామేశ్వరపు మటుమాయాలు జరిగింది యీశతాబ్దంలోనేకదా అని గూడా అంటారు.

ఈలాంటి అబండాలంతా ఏదో మంత్రశక్తి వల్ల జరుగుచున్నవేగాని మానవమాత్రులు చేసే తప్పులుకావని రాజబంధువుల్లో అనుకుంటారు.

ఇవి బజార్లోని వదంతులు. నమ్మదానికిలేదు; వదలిడానికికాదు. ఎస్టేటువారు యీవిషయాల గూర్చి సరియైన ప్రకటనచేసి నిందితులపై చర్య యిచ్చుకోవడం అవసరం. తెలివ్యంతా పేదప్రజల నల్లాపించి వసూలుచేసే అభివృద్ధికరమైన నీటిపన్నులుగూడా చేయకుం డాపద్యి ... గానికి కూడ పెట్టిందేగదా ఉదాసీనంచాదేమ. నిజం రైతపెడితే యితర్లుకూడా భయంగా ఉంటుంది.

—పెదకర్త.

ఎం. యన్. రాయిగారి జీవిత సంగ్రహము

6 అడుగుల 2 అం॥ పొడుగు, బలిష్ఠమైన శరీరము, విశాలమైన నుదురు, కాన్తులు నీన యుండు కన్నులతోను కలిగియుండిన గుర్తు లింకను మాయని ముఖవర్చస్సు రాయిగారిని చూపరులకు దర్శింపజేస్తున్నవి. అసామాన్య ప్రజ్ఞాశాలియనియు, ఎట్టి కష్టములకైన జంకని ధీరుడనియు చెప్పకయే చెప్పుచున్నవి.

18 వ యేటనే వెంగాలు విప్లవోద్యమమును తగుల్కొన్నందున పోలీసువారి దృష్టిలో తక్కువ కష్టము లనుభవించి కారాగృహ శిక్షకూడ ప్రాప్తమయ్యెను. 1914 లో ఇండియాదేశానికి స్వాతంత్ర్యము సంపాదించవలెనంటే జర్మనిదేశపు సహాయమును అపేక్షించుట అవసరమని తలచి రాయిగారు జావా, జపాను, చీనాదేశములను రహస్యముగ తిప్పియురోపు వెళ్లి ప్రయత్నము పొసగనందువల్ల అమెరికాకుపోయి అప్పటికే అచ్చట ప్రవాసము చేయుచున్న దేశభక్తుడైన లాలాలజపతిరాయిగారితో హిందూ స్వాతంత్ర్యము గురించి ప్రచారము గావించుచుండెను.

అమెరికాలో పాటకప్రజలు వీరి యుపన్యాసములను శ్రద్ధతో వినిరి. ప్రపంచమందలి కార్మికు లందరు ఏకమైనగాని కార్మికవర్గమునకు మోక్షము లేదను మాత్రము అమెరికాయందే రాయిగారికి చక్కగా స్ఫురించినది.

ఫిలిప్పైను దీవులు మెక్సికో దేశములలో స్వాతంత్ర్యోద్యమములందు విశేషముగ పాటు పడిరి.

స్పెయినుయందు రాయిగారు కమ్యూనిస్టు పార్టీని ప్రారంభించిరి.

మాస్కోయందు మూడవ ఇంటర్ నేషనల్ సంఘస్థాపకులలో లెనిన్ గారికి వీరు చాల సహాయపడిరి.

తూర్పు టర్కీస్థాన్ మొదలగు ప్రాచ్యదేశముల పరిస్థితులను గమనించుటకై వీరు ప్రత్యేకముగ నియమింపబడిరి.

పొలిట్ బ్యూరోయందు వీరు సభ్యులై రష్యా రాజకీయములందు చాల ప్రాముఖ్యతను వహించిరి. ఇతర ప్రాచ్యదేశములయొక్క వ్యవహారములను పరిశీలించు కార్యదర్శిగా రష్యా ప్రభుత్వముచే నియోజింపబడిరి.

1925 వ సంవత్సరమున చీనా కమ్యూనిస్టుపార్టీ ట్రాట్స్కీ సిద్ధాంతములను అనుసరించుచు చీనా జాతీయఉద్యమమునందు పాల్గొనుటకు నిరాకరించి ఒంటరిగా పనిచేయుచుండిరి. రాయిగారు అచ్చటికిపోయినపిమ్మట ఈపద్ధతిని మార్పించి చీనా జాతీయసంస్థయగు "కొమిన్ టాంగు" సంఘమునందు ఈపార్టీ సభ్యులందరు చేరునట్లు చేసి కమ్యూనిస్టుపార్టీ బలమును శీఘ్రముగా వృద్ధియగునట్లు చేయగల్గెను. మాస్కోనుండి ఈ పార్టీకి సలహాదారుగా రాయిగారు పంపబడుటచే 8 మాసములు చీనాయందేయుండి విరోధి సామ్రాజ్యవాదుల చేతులలోని కీలుబొమ్మలగు నైనా చీనానాయకులను ఓడించగల్గిన పరిస్థితులను కలుగజేసెను. కొన్ని అపోహలవలన చీనా జాతీయప్రభుత్వ నాయకులు కమ్యూనిస్టులను, కార్మికులను చంపమొదలిడగా రాయిగారికి విసుగుపుట్టి మాస్కోకు పోయిరి.

జర్మనీలో 1928 లో ఉన్నపుడిరి.

నాటికి రాయిగారికిని రష్యానియంత స్టాలిన్ కును కేవల సిద్ధాంతము పొరపొచ్చెములచేత రష్యాను వదలి హిందూదేశమునకువచ్చిరి. సంయుక్తరాష్ట్రములలో కర్షకుల సంఘస్థాపనకై పనిచేసెను. 1931 లో ఇండియా ప్రభుత్వము వీరిని బొంబాయిలో అరెస్టుచేసి 1924 లో వారిపై మోపబడిన రాజద్రోహపు నేరమునకు విచారించి 12 సం॥లు శిక్ష విధించిరి. అపీలులో 6 సం॥లకు తగ్గింపబడెను. 1936 లో జైలుకమ్ములనుండి విడిబడెను.

విడుదల అయినవెంటనే అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు సభ్యులుగ యెన్నుకొనబడి హిందూదేశ స్వాతంత్ర్య పోరాటమునందు ప్రథమ పంక్తిలోని సేనానాయకులలో నొకరుగ నేర్పడిరి.

మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతములను గురించి, హిందూదేశ పోరాటము గురించి కొన్ని గొప్ప గ్రంథములను వ్రాసియున్నారు.

—వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

ఎం. ఎన్. రాయి ప్రోగ్రాం

31 తేది	సా॥ 6 గం॥	మున్సిపల్ అడ్రసు
„	„ 7	నెల్లూరు పౌరసభ
1 తేది	ఉ॥ 8 గం॥	మైపాడులో కూలీలసభ
„	„ 10 గం॥	నెల్లూరులో ఆంధ్ర రాష్ట్ర వ్యవసాయ కూలీల మహాసభ
„	సా॥ 2-3	వరకు నెల్లూరులో కాంగ్రెసు సేవకులతోను ఇతర యువకులతోను సంభాషణ
„	„ 7-8	కావలి బహిరంగసభ

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

బొంబాయి అసెంబ్లీలో వందేమాతరం గీతం

21 తేది బొంబాయి అసెంబ్లీకి జి. వి. మావలంకరుగారు ఏకగ్రీవంగా అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. మావలంకరుగారు అధ్యక్షస్థానము నలంకరించిన వెంటనే "వందేమాతరం" గీతము పాడించిరి. సభ్యులందరు లేచి నిలబడిరి. గ్యాలరీలలోని ప్రేక్షకులు సహితము నిలబడి జాతీయగీతమును పాడిరి.

బెజవాడ ఆంధ్రసభలు.

24, 25, 26 తేదులలో బెజవాడయందు క్రింది సభలు జరుగును.

(1) మూడవ ఆంధ్రదేశ గోసంరక్షణ మహాసభ.

(2) రెండవ ఆంధ్రదేశ సేవాకూటము.

(3) ప్రథమ ఆంధ్రదేశ నిరుద్యోగ నివారణ సభ.

(5) ప్రథమ ఆంధ్రదేశ శంకర మహాసభ.

గా॥ గోపాలురెడ్డిగారు 31 తేది నెల్లూరువత్తురు.

గా॥ బెజవాడ గోపాలురెడ్డిగారు 31 తేదీన నెల్లూరునకు వత్తురని తెలియుచున్నది.

కనిగిరి పంచాయతీకోర్టు ఎన్నికలు.

మాలాసాహెబు పార్టీవారు 9 మందిన్ని, బి. యం. కె. రెడ్డిగారిపక్షాన 11 మంది పోటీ చేశారు. రెడ్డిగారిపక్షానికి పూర్తిగా శృంగభంగమైంది. గెలిచినవారిని అభినందించుటకు 18 తేది మైదా సుబ్బరామయ్యశెట్టిగారి అధ్యక్షతన సభ జరిగెను.

—కనిగిరి విలేఖరి.

కనిగిరిసభలు వాయిదాపడ్డవి.

మంత్రుల, శాసనసభ్యుల పర్యటనలకు కనిగిరిలో జరుగనున్న కందుకూరు డివిజన్ రైతులసభ వాయిదాపడింది. తేదీ ముందు తెలుపుతామని ఆహ్వానసంఘంవారు వ్రాస్తున్నారు.

నెల్లూరు మునిసిపల్ ఎన్నికలు.

కాంగ్రెసుపక్షమున నిలుపదలచిన అభ్యర్థులు ఎన్నికలకమిటీకి అప్లికేషను పెట్టుకొనుటకు [illegible] తేదివరకు గడువు యియ్యబడెను.

హరిజన పత్రికకు నేతతో చేయబడిన కాగితాలు

ఈనెల 17 తేదీన వెలువడిన హరిజనపత్రిక ఇండియాలో సంయుక్తరాష్ట్రములలో కల్పి అను పట్టణమున చేతితో తయారు చేయబడిన కాగితములపైన ముద్రింపబడెను.

జిల్లాబోర్డు మునిసిపాలిటీల సభ్యులకు లోకల్ బోర్డ్సు, మునిసిపాలిటీల ఆక్టులను సప్లయిచేయ వలెననియు, ఆసభ్యుల కాలపరిమితి ముగింపు అప్పుడు ఆపుస్తకములను వారివద్దనుండి వాపసుచేయ వలెననియు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమొక ఉత్తర్వు గావించెను.

దేవసాగర్ వద్ద క్రిష్ణానదిమీద హైదరాబాదు ప్రభుత్వంవారు ఒకవంతెనను కట్టించుచున్నారు. ఇందువలన బళ్లారికిని, బొంబాయి, హైదరాబాదు దక్షిణప్రదేశములు కలుపబడుతవి. రు 11 లక్షలు శాంక్షను చేయబడింది.

ఒరిస్సారాష్ట్రి కాంగ్రెసుమంత్రివర్గంలో ఒక ముస్లిము మంత్రిని నియమించుటకు గవర్నరు తన ప్రత్యేక అధికారాలను వినియోగించవలెనని కొన్ని ముస్లిం సంఘములు విన్నవించుకొనగా గవర్నరుగారు వీలుకాదనిరి.

నెల్లూరు ఉత్తరబోర్డుకు నామినేషన్.

మిస్. బుల్లమ్మకొలసాని నిరాకరించిన నామినేటెడ్ స్థానమునకు వెన్నెలగారిని రెడ్డినాయుడు మంత్రివర్గం అస్తమించ పోతూపోతూ నామినేటుచేసి పోయింది.

[illegible]

రైతు దండు

12 వ జూలై 1 వ కాలం తరువాత.

దక్షిణ విశాఖపట్నం జిల్లాలో ఘనస్వాగతము.

15 తేదీ ఉదయం విజయనగరం విడిచినారు. కి. రంగాచారిగారు యాత్రికులను సత్కరించిరి. పాదయాత్రము రి—30 లకు కెల్లిమర్ల దండు చేరెను. కెల్లిమర్ల ఫ్యాక్టరుమిల్లు పనివారల బహిరంగసభ ఏర్పరుపబడెను. దిః విః జిల్లా రైతుసంఘ ఉపాధ్యక్షులును కెల్లిమర్ల పనివారల సంఘ కార్యదర్శులును పి. వెంకటరావుగారు దళనాయకులను ఉపన్యాసకులను సభ్యుల కెరుకపరచిరి. పిమ్మట కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిగారు అశ్వినీకుమార్ దత్తుగారలు వివిధవిషయములపై యుపన్యసించిరి. శ్రీయుత గౌతులచ్చన్నగారు సంధిరముగ కార్మికులకు సుబోధకముగ కార్మికకర్షక సమస్యలపై చాలవరకు ఉపన్యసించిరి.

రాత్రి విశ్రాంతికి విజయనగరం వచ్చియుండిరి.

తే 16-7-37 ది ఉదయం విజయనగరంలో బయలుదేరి ధర్మపురి, చింతలవలస, నెలయ్యమ్మ స్మరకముమీదుగా పాదయాత్రయుకు తగరపువలస రైతుదండు యాత్రికులు నగర సంకీర్తనలతో చేరినారు.

చిట్టివలస జనపనారమిల్లు కార్మికసంఘ ఆఫీసు వద్ద బహిరంగసభ జరిగెను. అత్యుత్సాహముతో అధికసంఖ్యాకులు సభకు హాజరైరి. శ్రీయుతులు గౌతులచ్చన్న, కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి దత్తుగారలు వివిధవిషయములపై విపులముగ నుపన్యసించిరి.

* * *

చీకట్లపల్లి తాలూకా

ఈ తాలూకాలో గతవారము కోటాల శిఖము ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతురక్షణ సంఘమువారిచే యాత్ర జయప్రదముగా సాగింపబడినది. గ్రామవారిగా గ్రామసంఘములు నెలకొల్పుటకుగాను శ్రీయుతులు దుక్కా సూర్యనారాయణరెడ్డిగారు (జిల్లారైతుసంఘ కార్యదర్శి) మల్లిశెట్టి కృష్ణమూర్తిగారు, కలసి నాపడాప్రాంతములలో ప్రచారముచేసిరి. — స్వ. వి.

బెంగాలు జమీందారుల ప్రతిఘటన.

బెంగాలులో జమీందారులు తమ హక్కులను కాపాడుకొనుటకై యీవారమున రహస్యసమావేశము జరిపిరని తెలియుచున్నది. జమీందారీలు రద్దుకావలెనను కోరిక అధికమగు కొలది యీ జమీందారులుకూడ తాము స్థిరముగనుండుటకు ప్రతిఘటించుటకు సమాలోచనలు గావించుచున్నారు.

గవర్నమెంటు నౌకరులకు ఖద్దరు యూనిఫారములు

ఇకమీదట నౌకరులకు ప్రభుత్వమువారిచే సప్లయిచేయబడు యూనిఫారములన్నియు ఖద్దరువి గానే యుండవలెనని ప్రాంటియర్ అసెంబ్లీ సభ్యుడు యల్. ఖడ్ జురాయ్ గారొకతీర్మానము పంపియున్నారు.

కాంగ్రెసు మంత్రివర్గ నిర్మాణ దినోత్సవము.

అగష్టు 1 వ తేదీన పతాకోత్సవములు జరుపవలెను.

కాంగ్రెసుఅధ్యక్షుని ప్రకటన.

కాంగ్రెసు మంత్రివర్గములు యేర్పడినందులకు సంస్మరించుటకై లోకమాన్యతిలకు అస్తమించిన అగష్టు 1 వ తేదీన దేశమంతటను సభలు పతాకోత్సవములు జరుపవలెననియు, కాంగ్రెసు మంత్రులకు ఆశీస్సులను పంపవలెననియు, స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకు అకుంఠిత మరల ప్రతిజ్ఞలు గావింపవలెననియు, దుర్భరదారిద్ర్యపిశాచమును రూపుమాపుటకు కంకణము గట్టుకొనవలెననియు, జవహరిలాలుగారు ప్రకటించిరి.

పోలీసుఉద్యోగియులు భారతదేశప్రజల క్షేమమును విచారింపవలెననియు, పరాయి దేశమునుండి వచ్చిన యాజమానులవలె ప్రవర్తింపరాదనియు, ప్రజలతో కలసి మెలసియుండవలెననియు, కోరిరి.

24 గంటలలో 32 అం॥ వర్షము

దుంగర్పూరు సంస్థానములో పరంతిక్ గ్రామముదగ్గర 24 గంటలలో 32 అంగుళములవాన కురిసెను. వందలకొలది యిండ్లు వాశనమాయెను. మొత్తముమీద 2 లక్షలు నష్టమైనట్లు అంచనా వేయబడుచున్నది.

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు హైస్కూళ్లలో పరీక్షా ఫలితములు.

కావలిస్కూలులో 25 మందికి 20 మందియు కనిగిరిలో 17 మందికి 10 మందియు, బుచ్చిలో 16 మందికి 14 గురును, కూడూరులో 29 మందికి 15 మందియు, కందుకూరులో 17 మందికి 6 గురును, సూళ్లూరుపేటలో 18 మందికి 6 గురును ప్యాసుఅయిరి. కావలి హైస్కూలు జిల్లా కంతటికే గాక ఆంధ్రదేశానికంతా అగ్రస్థానము లభించింది. —వి. వి. యస్.

గ్యారంటీ గ్యారంటీ

సంగీత పాఠకులు

డ్రామా యాక్టర్లు సేవింపదగిన

గంధర్వ కిన్నర స్వరామృతం

గానకళ నభివృద్ధికి దెచ్చుటయందీమందు అమృతతుల్యం, అశిత కల్పతరువు. మృదుమధుర స్వరగాత్రసంధాయిని బొంగురుగొంతుక కలవారి పాలిటి కల్పనమై ఆశ్చర్యకరమగు కోకిలస్వరమును గూర్చుటయందు దీనికిదియేసాటి. వేరేల ఇదివాడిచూచి ధన్యులగుడు. గుణము లేదని ఋజువుపరచిన డబ్బు వాపసు చేయబడును. 15 దినములకు సరిపడు డబ్బా 1-కి రు 2—0—0.

(పోస్టేజి ప్రత్యేకం)

శ్రీవాణి అండ్ కో, అల్లీపురం, వాల్తేరు ఆర్. యస్.

Complimentary Tickets are entirly Suspended for this Picture. 27-7-37 Tuesday.

SUCCESSFUL 2ND WEEK.

Man's injustice to Woman

Brings revolting revenge from her.

See this in

Prabhat's Immortal Achievement

AMAR-JYOTI.

Durgabai Khote, Shanta Apte, Vasanti, Chandra Mohan etc.

This is the only Indian Picture which was sent for International Exhibition at Venice in 1936

యీఫిలిముకు కాంప్లిమెంటరీ టిక్కెట్లు ఎంతమాత్రము చెల్లబడవు.

రమ్యమైన రెండవవారము.

27-7-37 మంగళవారం మొదలు

అమరజ్యోతికి భారతీయుల సన్మానము.

బెంగాల్ గవర్నరగు సర్ జాన్ ఆండర్ సన్ గారు వారిపతినరి, అమరజ్యోతిని, కలకత్తానగరమందు చూచిఆనందపరవశులై బంగారుపతక మొసంగిరి.

ఒకపురుషుడు యొకస్త్రీకి చేసిన అన్యాయమునకు ఆమె సాహసించి యెట్లు పగ సాధించ బ్రయత్నించునో మన

నెల్లూరు కొత్తహాలులో ప్రభాత్ వారి నూతనటాకీ

బొంబాయి 52 వారాలు, కలకత్తాలో 22, మద్రాసు 6, కాకినాడలో 4, తెనాలిలో 3, గుంటూరులో 3, రాజమండ్రిలో 3, కోయంబత్తూరులో 3 వారాలు ప్రదర్శింపబడి మెప్పుబడసిన

అమర్ జ్యోతి

దుర్గాబాయికోటి, శాంత ఆప్టే, వసంతి, చంద్రమోహన్.

1936 సంగరం వెన్నిస్‌నగరమునందు జరిగిన ఇంటర్ నేషనల్ ఎగ్జిబిషన్‌కు పంపిన హిందూదేశపుటాకీ ఇదిఒక్కటే! ప్రతిపట్టణములోను వేలకు వేలరూపాయలు ప్రతిసినిమాకును ఆదాయము తెచ్చుచున్నది యీ టాకీవజ్రమే! విజయదల 20 తేదీ యని తెలుసుకొని మీ డైరీలో ఆ దినమున చేయవలసిన ముఖ్యపనులలో యిదిఒకటిగా వ్రాసుకొనుడు!

రైతుఢంకా

వి. కే. విశ్వనాథంగారు.

మ్రోగాలి మ్రోగాలి
మా రైతుఢంకా
అనుమానమే లేక
అలస్యమే లేక — మ్రో

మితవాదఘోరముల్
మంటగలియంగా
అతివాదపద్ధతుల్
ఆక్రమించంగా — మ్రో

నెహ్రూమాటలు వేగ
నెట్టివేయంగా
రక్తమాంసముపిండు
రాజులణగంగా — మ్రో

బక్కరైతుల బాధ
బాసిపోవంగా
రక్కసీంద్రెల్లరు
రాలిపోవంగా—
మ్రోగాలి, మ్రోగాలి
మా రైతుఢంకా.

నర్సాపురం తాలూకా

కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ మీటింగు

పాలకొల్లు 15-7-37:—

కాంగ్రెసు ఆఫీసులో సంఘాధ్యక్షులైన యం. రామంగారి అధ్యక్షత క్రింద 15 తేది సమావేశమై ఈ క్రింది తీర్మానములను ఆమోదించిరి.

(1) ఈ సంవత్సరపు తాలూకాలో భారత శాసనసభకు జై ఎలక్షను ప్రచారము కరపత్రముల ద్వారాను సభలద్వారాను సాగించి, కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి విజయము చేకూర్చవలయునని తీర్మానించిరి.

(2) ఈ తాలూకాలో కాంగ్రెసు ప్రచారముచేసి 3000 మంది కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్పించవలయునని తీర్మానించిరి.

(3) మదరాసు ప్రభుత్వంచే బంధింపబడి ఎట్టి విచారణ లేకయే జైలునందుంచబడిన స్టేట్ ప్రిజనర్ కామ్రేడ్ అమీరు హైదరుఖాన్‌గారు మదరాసు రాష్ట్రమునుండి పంజాబులోని ముజఫర్‌గర్ సబ్ జైలులో నుంచబడి ఆరోగ్యం కోలుపోయి అమిత బాధ పడుచున్నందున ఎట్టి షరతులు లేకయే వారిని విడుదల చేయవలసినదిగా ప్రధానమంత్రిగారిని కోరిరి.

(4) కొత్తపట్టణపు ఆర్థిక రాజకీయ పాఠశాలను అక్రమసంఘమని నడమంత్రపు మంత్రులచే ఈయబడిన నిషేధపు ఆజ్ఞను రద్దుపరచి కొత్తపట్టణపు విద్యార్థులను వెంటనే విడుదలచేయవలయుననియు విద్యార్థులను దారుణముగా హింసించిన పోలీసు అధికారుల చర్యలను విచారించి చర్య తీసుకొనవలసినదని ప్రధానమంత్రిగారిని కోరిరి.

(5) ఈ రాష్ట్రములో స్వాతంత్ర్య పోరాటములో బంధించిన రాజకీయ ఖైదీలందరిని వెంటనే విడుదల గావించగలరనియు మంత్రివర్గము వారిని కోరిరి.

సి. రామారావు

దివితాలూకా రైతుసంఘ సమావేశం.

18 తేది జరిగిన రైతుసమావేశమందు క్రింది తీర్మానాలు గావించబడెను.

(1) రైతుదండు కృష్ణాజిల్లాలో జయప్రదముగ సంచారముచేయుటకు అవసరమగు యేర్పాట్లు, ప్రచారము చేయవలెననిరి. (2) రైతుసంఘములు హెచ్చుగా బలపడునటుల చేయుట కొరకు ఉపసంఘము నియమింపబడెను. (3) ఆయకట్టు రైతుసమస్యల విషయమై ఒక ఉపసంఘము నియమింపబడెను. (4) ఎస్టేటుల్యాండాక్టు సవరణకై పనిచేయుట కొరకు ఉపసంఘము నియమింపబడెను. (5) కొక్కిలిగడ్డ గ్రామస్థుల మురుగు యిబ్బందినిగూర్చి విచారించుటకు ఆయకట్టు కమిటీవారి కధికారమిచ్చిరి.

గుత్తికొండ సత్యనారాయణ,
ప్రధానకార్యదర్శి.

దక్షిణ విశాఖపట్నం జిల్లా రైతుసంఘ సమావేశము.

బొబ్బిలితాలూకా తెర్లాంలో తే 1-8-37 ది ఆదివారం దక్షిణ విశాఖపట్నంజిల్లా కార్యనిర్వాహకసంఘ సమావేశము యీ క్రింది విషయములు చర్చించుటనుగాను జరుగును గాన సంఘసభ్యులెల్లరు ఆనాటికి తప్పక విచ్చేయ గలందులకై కోరుచున్నాము.

(1) సంఘముతాలూకా ఆదాయవ్యయములు

(2) రైతుసంఘములు విరివిగా స్థాపించుటకు ఏర్పాటులు.

(3) యం. యస్. రాయ్‌గారి సంచారకార్యక్రమ నిర్ణయము.

(4) జిల్లాసంఘ కార్యాలయమునకు అవసరమగు ఏర్పాటులు నిర్ధారణాల్లు.

(5) రైతురక్షణ దినము యాత్రలలో నిర్వర్తించవలసిన కార్యక్రమం.

(6) సభ్యులచే ప్రతిపాదింపబడిన యితర విషయములు.

యన్. నరసింహమూర్తి,
ప్రధానకార్యదర్శి, తెర్లాం.

ఆంధ్రరాష్ట్ర విద్యార్థి మహాసభ గుంటూరు.

ఆగష్టు రెండవవారములో గుంటూరులో జరుగు ప్రథమాంధ్రరాష్ట్ర విద్యార్థి మహాసభకు రాష్ట్రములోని విద్యార్థిసంస్థలన్నియును కాలేజీలు, స్కూల్సు, ఓరియంటల్ కాలేజీలు విద్యార్థిసంఘము లేర్పరచుకొని రాష్ట్రసభకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొని ఆగష్టు 1 వ తారీఖులోగా వారి పేర్లు ఆహ్వానసంఘ సెక్రటరీగారికి పంపవలెను. ప్రాతినిధ్యము 50 మంది విద్యార్థులకు ఒకరు. ప్రతినిధి రుసుము రు. 1—0—0.

ప్రతినిధులందరికి భోజనవసతులు యేర్పాటు చేయబడును.

యన్. నరసింహారావు,
ఆహ్వానసంఘ సెక్రటరీ
ఆంధ్రక్రిస్టియన్ కాలేజి, గుంటూరు.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు
40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిజెందినది. కేవలను బాధానివారిణి.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను బాపును, పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును, పొట్ట పోగొట్టును, సెణుకుల ఛేదించును, వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

నెలూరు పర్మనెంటు ఫండు, లిమిటెడ్.

యీఫండులో ఒక సంవత్సరము ఫర్మెనెంటు డిపాజిట్లు రు, 100/-లకు సంవత్సరం 1 కి రు. 4—0—0 లు వడ్డీ యిచ్చేమరల్పైన తీసుకొనెదరు. యితర వివరములు ఫండు ఆఫీసులో ఆఫీసువేళలలో తెలుసుకొనవచ్చును.

బి. ఆదిశేషయ్య,
సెక్రటరి.

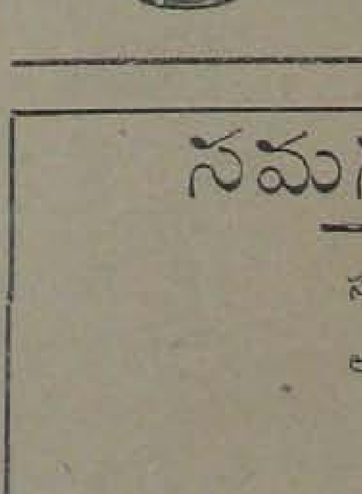

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు
గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు
చిన్న బజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కెంపులతో నగలు తయారుచేసియివ్వబడును.

సమస్త గ్రంథములు

సంస్కృతము (నాగరి, తెలుగు)
ఆంధ్రము-హిందీ-ఇంగ్లీషు
భాషలలోను,

కాలేజి స్కూలు టెక్స్టుబుక్కులును,
అన్నివిధములైన స్టేషనరీ వస్తువులును,
చౌకధరలకు మాయొద్ద దొరకును.

—విద్యార్థులకు మంచి అవకాశము.

నాథం & మూర్తి
బుక్ సెల్లర్సు ట్రంకురోడ్డు.
నెల్లూరు.

శ్రీ కృష్ణ ధర్మ విజయము.

(ద్వితీయభాగము)

గ్రంథకర్తయగు
శ్రీ కర్షక మహర్షి అప్పలనాయుడుగారు.

3 వ తేదీన యిచ్ఛాపురంనుండి మన రైతుదండు కాళిందికను బయలుదేరినది. ఈ యాత్ర రామాయణకాలము నాటి రామదేవుని లంకాయాత్రను జ్ఞప్తికి దెచ్చుచున్నది. మార్గమధ్యమున అదండును ఈ చిరవిధుల సత్కరించుటయు, ఆరాధించుటయు, అవకాశము చేసుకొని వారితో కలసిపోవుటయు, ప్రతిరైతుసోదరుని కర్తవ్యాకర్తవ్యములు. జాతిపెద్దలును, గ్రంథకర్తలును, దండువారి ఆశయాంతరములను బోధించుచుసంగి, ఉత్సాహము కల్పించవలసియున్నది. రైతు సోదరులందరును మహాకార్య సంరంభ నిమగ్నులుగావలయునను సమయమాసన్నమయినది. ఉత్సాహోత్సవులు కావలెను. రైతు గ్రంథకర్త లిందులకు బాల్పడ ప్రార్థితులు.

తప్పక ప్రతిరైతును దండునుగలసిపోవు భాగ్యమును వహించవలయును. అవకాశము చాలనివారు వారికెదురువచ్చి సత్కరించుటయైనను గావలయును.

శ్రీ కృష్ణధర్మవిజయ మహాగ్రంథములో కర్షకమహర్షి శ్రీ అప్పలనాయుడుగారు వాడుకొనబడిన రైతుదండకము ఈ సందర్భమున రైతుదండును నారాధించుటకును రైతుసభలలో ఉత్సాహము కల్పించుటకును, ప్రతిరైతును నిత్యమును తన కర్మకాండములో పారాయణము చేసికొనుటకును, రైతుసోదరుని మహత్వము వ్యక్తీకరించుటకును మిక్కిలి ప్రయోజనకారి యని యిందు ప్రకటించదమైనది. పాఠకమహాశయులు దాను పఠించి యితరులచే బఠింపజేయుదురు గాక యని ప్రార్థన.

—కలువూరు వెంకటనారాయణ.

దండకము.

శ్రీమత్సమస్త ప్రపంచస్తుతిజ్ఞాన విజ్ఞాన గంభీర దివ్యప్రభా సంస్ఫూర్తమానమ శ్రీమనోరంజనాంచిత్కృషి ప్రక్రియా చాతురీ మండితోదార మేధామహోజః ప్రవాహ ప్రభూతాఖిలాంగా, ప్రసన్నాంతరంగా, నినుం జూడ, నీతో దళ్ళాసింపహారాయెనే యిట్లు నే డిచ్చటన్, సంతసంబాయె భూదేవికిన్ నూర్చు పుత్రుండవై, సర్వలోకంబు మాచేత లీలన్ ధరింపంగ శక్తుండవై యొప్పగా నెమ్మెయిన్ నీ మహోదార్యమున్ నూర్చి వర్ణింపంగ నేర్తున్, జగంబెల్ల నీలాంగలంబేకదా ప్రోదజాలున్, దధీయప్రభావం బవాచ్యం బహో ఘంబునన్ గావున్ నాసు కేనాగ్రజుండైన రాముండు దానిన్ ధరించెన్ సమస్తాస్త్ర శస్త్రాగ్రణీశ్రేష్ఠుమై, లోకమం దప్రతిద్వంద్వ పారంబునన్ తేజమున్ నూర్చినా ప్రౌఢశా సాధనం బింక నిత్యమును నిక్కాలమం దెవ్వరున్ మార్కొనన్ జాల రిద్ధాత్ముడున్ దానికల్మిన్ మహాయోగ విద్యా రహస్య ప్రపంచజ్ఞుడై యాత్మనిశ్శ్రేష్ఠులం దెన్న నయ్యెన్ యదుశ్రేష్ఠు లక్కాలమం దెల్లరున్ గర్షక వ్రాతి చూడామణుల్ మున్ను వీరోత్తమున్ ధర్మసంస్థాపకుం డద్వితీయ ప్రభావ ప్రభూత్ముండు దేవోత్తముం డుజ్జ్వలజ్ఞాన విజ్ఞాన యోగాధిపుం డవ్యయాత్ముండు గోపాలదేవుండు మీవాడె శ్రీకృష్ణు డా దేవ లోకోత్తరోద్య ద్విభావాంగమున్ దాల్చి వర్తించు మీ హాలిక శ్రేణి లోనైన యుద్యోగమునా గ్రాలుటాశ్చర్యమే మీరె కాదే జగత్త్రాణులున్ ధన్యులున్ జేతు రెల్లప్పుడున్ సస్యద్రుమవ్యూహ సంస్పర్శనమ్మార్తి శాంతించి దానన్ జగద్బాంధవుల్ గాగ సంస్తుత్యలౌ బొల్తు రారామచంద్రుండు, కల్యాణకాపాండ్ర దుదాత్యుండు, తేవ్యుండు, రాజర్షి మీ యాదులిద్దన్ గుణస్ఫీతి కీర్తిన్ జగత్త్రాణ దేవేరగా బొంది కాశీ యయోధ్య ప్రభావంబులన్ గ్రాలి సర్వోన్నత స్థానమున్ గాంచినారెన్ మహర్షుల్ త్రికాలజ్ఞులైర్ దపస్సిద్ధు లధ్యాత్మ జ్ఞానవిజ్ఞాన మూర్తుల్ ఘనుల్ జూడ మీవారుగా రే కృషి స్థానముల్ గాదె శ్రీవారి దివ్యాశ్రమంబుల్ ప్రశాంతిప్రభాపావనంబుల్ స్థిరప్రజ్ఞమై వర్షహానిపాదివ్యథల్ లెక్కసేయన్ గాని చందంబునన్ సంతతక్షాంతి దీక్షా విశేషస్థితిన్ బ్రాలి వ్రీడాంతి భావింప కత్యంత సాధుస్వభావంబు దీపింపగా లాంగలం బంతటన్ జాల భూదేవి సంప్రీతి బొందన్ దపం బెప్ప గావించు చొక్కింతియున్ గూటికిన్ గుడ్డకున్ లోపమున్ బల్కులోకంబునన్ బుట్టకుండంగ మర్త్యేతరప్రాణు లెన్నేనియున్ దృప్తి బొందంగ నీయీజగత్సేవకున్ సర్వజీవుల్ మనుష్యుల్ కృతజ్ఞుల్ సుశీలాయశోలోల యుష్మాకం నమస్తే నమస్తే నమః

(శ్రీకృష్ణస్వామి కాలమునాటివారి కనురూపముగ రచింపబడిన అదండకము నేటి కనురూపమగుటకుగాను సదరు దండకములోని "నవీనత్యక్కాలమందెవ్వరున్" అనుచోట "అత్యంత నక్కాలమందెవ్వరున్" అనియు "యదుశ్రేష్ఠులక్కాలమందెల్లరున్" అనుచోట "యదుశ్రేష్ఠులక్కాలమందెల్లరున్" అనియును వ్రాయబడినది.

ఆంధ్రసభలు - బెజవాడ

ఈనెల 24, 25, 26 తారీఖులలో బెజవాడ పట్టణమున జరుగు ఆంధ్రసభల ప్రచారకర్త కోటి వెంకటసూర్యనారాయణగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

ఆంధ్రదేశ గోరక్షణసభ, ఆంధ్రదేశ వ్యవసాయసేవకసభ మొదలగు ఆంధ్రదేశసభలు జరుపుటకు సర్వప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. మ. రా. శ్రీ చుండూరి వెంకటరెడ్డి, కోకా లక్ష్మణరావునాయుడు, తాడేపల్లి వేణుగోపాలరావు, బోలిన గణపతిరావు, రావుసాహెబ్ గొల్లపూడి నరసింహేశ్వరరావుగార్లు సభలు జయప్రదమొనర్చుటకు తీవ్రప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. బెజవాడ మ్యునిసిపల్ ఛేర్మన్ శ్రీయుత కాకరపర్తి భావనారాయణ శ్రేష్ఠిగారు కొంతకాలమునుంచి తమజీవితము దేశసేవకు వినియోగించుచున్నారను సత్కీర్తి గడించినారు. వారు ఆయాసభల ప్రతినిధులకు ముఖ్యముగా వ్యవసాయసేవక నిరుద్యోగనివారక, శబరమహాసభలకు వచ్చు పేదప్రతినిధులకు భోజనాది సదుపాయములు చేయుటకు పూనుకొనుచున్నారు. వ్యవసాయసేవక సభకు తెలుగుజిల్లాల నన్నిటినుంచి ప్రతినిధులు వచ్చునట్లు యేర్పాటుచేయుటకు ఆయాజిల్లాల నాయకులను కోరుటయే గాక వారి రాకపోకలకు వలయు ప్రయత్నములు కూడా జరుగుచున్నవి. ఆప్రతినిధులు నిజముగా భూమిమున్నుకొని జీవించువారుగా నుండవలయునని నియమముగలదు.

ఆయాంధ్రసభలకు ప్రతినిధులు మొదలగువారు అధికసంఖ్యాకులుగా వచ్చుటను సూచనలు గలవు. ఆసభల ఫలితముగ ఆంధ్రదేశమున మానవసంఘసేవా ప్రయత్నమున సర్వతోముఖముగు నూతనశకము నిశ్చయముగ ప్రారంభము కాగలదు

మదరాసులో జెయిలీన్యూస్ అను మరొక ఆంగ్లదినపత్రిక యీవారమున ప్రారంభింపబడెను. సంచిక వెల అర్ధణా.

భారతీయ ఆరోగ్యవిధులు.

—X—

భోజన క్రమము

పి. సుబ్రహ్మణ్యాచార్యులు.
(హిందీ సాహిత్య విశారద.)

పేయము, చోష్యము, లేహ్యము, భోజ్యము, భక్ష్యము, చర్వ్యము అని ఆహారము నాలుగు విధములు. ఇవి క్రమముగా ఒకదాని కన్నొకటి గురు గుణముకలవి. అనగా పేయమునకంటె చోష్యము, చోష్యముకన్న లేహ్యము, లేహ్యముకంటె భోజ్యము, భోజ్యముకంటె భక్ష్యము, భక్ష్యముకంటె చర్వ్యము గురుగుణముగలదియని యెరుగవలయును.

గురు పదార్థములను సగము తృప్తికలుగ నటులను, లఘుపదార్థములను అతి తృప్తికలుగ కుండునటులను భుజించవలయును.

ద్రవ పదార్థములును, ద్రవములతో చేరిన ఇతర పదార్థములును మాత్రాగురుత్వము గలవిగావు.

శుష్కపదార్థమైనను ద్రవపదార్థముతో కలసిన బాగు గాజీర్ణమగును. ద్రవపదార్థముతో కలుపక శుష్కపదార్థములను భుజించినయెడల ఆహారము చక్కగా జీర్ణముగాక మలము వుంటలుకట్టి వివాహము కలుగును. పరస్పర విరుద్ధపదార్థములు (చేపలు. పాలు, ఒకదానికొకటి విరుద్ధములు ఇట్టి పదార్థములు) మలబంధకర పదార్థములును అగ్నిమాంద్యమును కలిగించును. పేలపిండిని, అన్నమును తినిపిమ్మట గాని, ద్రవపదార్థములతో కలపకగాని, రాత్రికాలమందుగాని, అధికముగగాని, దినములో రెండు పర్యాయములుగగాని, నమలిగాని, వేయించిగాని, పాలతోకలిపిగాని, మాంసముతో చేర్చిగాని, మాటిమాటికిగాని తినకూడదు.

అధికముగగాని. అల్పముగగాని, అకాలమునగాని భుజించుట విషమాశనమనబడును.

అతిభోజనమువలన సోమరితనము, శరీరము బరువుగనుండుట, కడుపుబ్బరము, ప్రేగులరచుట అను రోగములు కలుగును.

భోజనకాలమునకు ముందె భుజించినయెడల జీర్ణశక్తి తగ్గి అజీర్ణమువలన గలుగు విషూచి మొదలగు వ్యాధులుగాని మరణముగాని కలుగును.

కాలము నతిక్రమించి భుజించినయెడల జఠరాగ్నిని వాతము దూషింపజేయును. అందువలన ఆహారము అతికష్టముగ జీర్ణమై మరల భుజించుటకు కోరిక గలుగకుండును.

రైల్వేప్రమాదంలో 100 గురు మరణించుట

17 తేది పాట్నాకు 16 మైళ్ళ దూరంలో యక్స్ప్రెస్ పట్టాలోలగిపోయెను. ఇంజను పడిపోయినది. నాలుగు బోగీపెట్టెలు ముక్కలుముక్కలుగా పగిలిపోయెను. 100 మంది మరణించిరనియు, 200 మంది గాయపడిరనియు అంచా వేయబడెను.

---

10 పండ్ల ప్రణాళిక

బొంబాయిలో భూలాభాయి దేశాయిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో భారతదేశాభివృద్ధికి కాంగ్రెసు 10 యేండ్ల విధానమును ఒకదానిని తయారు చేయుటకు ఆలోచింపబడుచున్నదనియు, యీ విధానమునందు సకల సమస్యలకు సంబంధించిన కార్యక్రమము కలదనియు తెలిసిం

పక్షవాతానికి

పక్షవాతానికి అమోఘమైనమందు

ఈ మందు 100 సంIIలుగా
మాపెద్దలు వాడి గుణాన్ని పొందిరి—

ఎంతతీవ్రమైన పక్షవాతంలోనైనా
ఆశ్చర్యకరంగా గుణమిచ్చును—

మా యనుభవంలో నూటికి
తొంభయి కేసులు గుణమిచ్చినవి—

మిగత వివరాలు ఉత్తర
ప్రత్యుత్తరాలద్వారా—

వారం మోతాదు రు 5.

—బొమ్మా కేశవులు.
పక్షవాత స్పెషలిస్టు,
సంతపేట, నెల్లూరు.

మా రెడ్డిగారు-

—నాట్యకళా ప్రపూర్ణ టి. రాఘవాచారిగారు

పర్వతనేని రామచంద్రారెడ్డిగారి అస్తమయంతో ఆంధ్రనాటకాకాశంనుండి తేజస్వంతమైన ఒక నక్షత్రం రాలి క్రిందపడిపోయింది. రామచంద్రారెడ్డిగారిని "రెడ్డిగారు" అని అభిమానంగా నేను పిలుచుకుంటే వారు. రెడ్డిగారి గాత్రం నిండైనది. శ్రుతి శుద్ధంగా వుండేది. వారిపాట శ్రోతల హృదయాలను తాకేది. వారిమూర్తి గంభీరంగా వుండేది. వారి అభినయం భావద్యోతకమై, ప్రస్ఫుటంగా వుండేది. హిమాలయంకన్న విశాలమైన, అకలంకమైన వారి హృదయం. మహోన్నతాలకు వుండదగిన హృదయం మా రెడ్డిగారి హృదయం. ప్రేమతో లుకాతని హృదయం లేనికే క్షేమింపదగిన కళాభిజ్ఞులు కారేదని విశ్వసించే వాళ్లే నేను. మా రెడ్డిగారి హృదయంలో ప్రేమ చెర్లి ప్రవహించుచుండేది. కరుణ పైకొలుకు తుండేది.

నాటకరంగంమీద వారి సాన్నిధ్యం పరమ సుఖదాయకంగా నే నెప్పుడూ భావించేవాణ్ణి. కబీరు [illegible] రంగంమీద నిలిస్తే రామ[illegible]

భావి[illegible]

"తా[illegible]

మైన [illegible]

వాణ్ణి [illegible]

ప్పుడు నా శనువు పూరితమైందని [illegible] మైందనీ భావించేవాణ్ణి.

"గురుదేవుడు! శిష్యదేవుడు!" (కాక్ గురు కాక్ చేలా!) అనే యీ రెండుమాటలు అకలంక భావ గాంభీర్యంతో వారి హృదయాంతరాళం నుండి వెలువడేవి! కబీరు నేను చెప్పితే మారెడ్డిగారినే చెప్పాలి...అద్వితీయులువారు. అలాంటి వారిని మళ్లీ నేను చూడగలనా!

* * *

ప్రక్కన ప్రాంప్టర్ వుంటేనే గాని రంగంమీద రెడ్డిగారిబండి నడిచేదికాదు. సుబ్బరాఘవయ్యే (రెడ్డిగారిస్వంత ప్రాంప్టరు) లేకపోతే మారెడ్డిగారు నటు దనిపించుకునే వారేకారేమో! ప్రాంప్టరుకు ముందందుకోవలసిన ముక్కకోసం తాను 'వైర్ లెస్ మెసేజ్' లంపటం ప్రేక్షకులు తెలుసుకునే వ్యవధిలేకుండా, మారెడ్డిగారు సరాసరి సంగీతంలోకి దిగిపోయి గంధర్వుడిలా గానంచేస్తూ, ఆ స్వర్గీయగానంలో ప్రాంప్టర్‌ను వాద్యగాండ్లను, సభ్యులందరనూ మంచి శేవాశ్తేనేవారు. వారి పాగమట్టలాగానే వారిపాటకూడా ప్రక్కనుండే వారికి కై వెక్కించేది.

* * *

మా రెడ్డిగారికి నేనంటే ఎంతప్రేమ! వారు బ్రతికియున్నంతవరకు నా హృదయం పల్లవించకుండా వారిని తలిచిందిలేదు. ఇకనో, కంటతడి పెట్టకుండా ఆయనపేరు స్మరించలేను.

* * *

భారతీయ నాటకకళను త్రికరణశుద్ధిగ ఆరాధించవలెననే వాఆశయంతో మారెడ్డిగారు సంపూర్ణముగా ఏకీభవించేవారు. నావలెనే వారున్నూ సంస్కరణ కళిముఖులు; ముందు చూపుకలవారు. తెనాలి "విజయనగర సామ్రాజ్యంపతనం" ప్రదర్శనకు హరిజనులు నాటకరంగంమీద రావటానికి ఆక్షేపించారు. ఆక్షేపణ మా యిద్దరికి కలిగిన సంతోషం కొలె అదగాలి! ఆయుదు[illegible] రిమంచి (ఎక్కడ అల్లారు, ఎక్కడ తెనాలి!) కమ్మటి బిగ్గరగా సెలుగు చెప్పించారు. హరిజనులతో కలసి ఆప్యాయంగా అందరం ఆరగించాము.

ఇటీవల కొంతకాలంగా రెడ్డిగారి ఆరోగ్యం సడలింది. క్రమక్రమంగా క్షీణిస్తూవచ్చారు. తిరిగి కలుసుకోలేకేదు. ఈమధ్య నేనొకమాటు నెల్లూరులో రామదాసునాటకం ప్రదర్శించినప్పుడు రెడ్డిగారు అస్వస్థులైవుండికూడా, నాటక ప్రదర్శనానికి దయచేశారు. మీ "కబీరుపాత్ర"ను మరొకమారు సందర్శించాలి" అన్నాను. అప్పుడు వారి ముఖంలో కలిగిన ఆనందం నేను మరిచిపోలేదు. కాని, దైవం అన్యధా తలిచాడు. స్వర్గంలోవుండే గంధర్వులు రెడ్డిగారి కీభూమిమీద కలిగిన కీర్తిని చూచి ఓర్వలేక తమదగ్గరికి రప్పించుకొనివుంటారు. "కృష్ణదేవరాయలతో బిదె కేగలేక పెద్దన బ్రతికియున్నట్లు"గా కబీరు రెండవ అవతారం పరిసమాప్తి అయింది, రామదాసు ఒంటివాడైనాడు. సోదరి సరోజా లేనేలేదు! 'కపిలవాయి' కలలోనైనా రాడు. శేషగిరి నేను మాసిపోయింది. [illegible] సంపత్తి విడిచిపెట్టేదు. ఆంధ్ర[illegible]

60 వేల భారతీయ కార్మికులకు ఓటింగుహక్కు లేకుండచేయుట.

సింహళంలో గ్రామముల అర్డినెన్సు ననుసరించి పల్లెటూళ్ల కమిటీలకు ఎన్నికలు జరుగవు. ఇందువలన 60 మంది వేల భారతీయ కార్మికులకు ఓటులేకుండ చేయబడెను. ఈవిషయమై తమ అసమ్మతిని తెలియచేయుటకై సిలోన్ ఇండియన్ లీగు సింహళప్రభుత్వమునకు ఒక మెమొరాండమును ప్రకటించెను. ఈ లీగుప్రతినిధులు స్టేటుకౌన్సిలు కార్యనిర్వాహక సంఘమును దర్శించి భారత కార్మికులకు గావింపబడిన అత్యాచారమును గూర్చి తెలియజేసిరి.

గవర్నరు ఉపన్యాసానికి బెంగాలు కాంగ్రెసుసభ్యులు పోకూడదు.

గవర్నరుగారు ఉపన్యసించు సమయాన కాంగ్రెసు సభ్యులు హాజరుకాకూడదని బెంగాలు అసెంబ్లీ కాంగ్రెసుపార్టీ కార్యనిర్వాహక కమిటీ తీర్మానించెను.

1938లో మదరాసురాష్ట్రమందు వృశ్చికాదులైన విషప్రయోగమువలన 122 మంది మరణించిరి. గన్నేరువిషము వలన మరణించినవారు 28. ఇతరవిషములవలన మరణించినవారికంటెను దీనివలన మరణించినవారే అధికులు.

బెంగాలు కాంగ్రెసుపార్టీ

భూమిని పండించని భూస్వాముల భూమి హక్కులను ప్రభుత్వమువారు కొనివేయవలెనని బెంగాలు అసెంబ్లీ కాంగ్రెసుపార్టీవారొక తీర్మానమునకు నోటీసు యిచ్చియున్నారు.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ సభ్యులకు నేషనల్ డ్రస్సు.

యూనిఫారములు సప్లయిచేయబడని మద్రాసు కార్పొరేషన్ నౌకరులు అధికులకు జాతీయవిధముగ ధోవతి, జుబ్బా, పైపంచను ధరించి ఆఫీసుకు రావచ్చునని ఒక తీర్మానము గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు పంపిరి.

అగ్నిప్రమాదము.

15 తేది మధ్యాహ్నము కనిగిరి తాలూకా సెలటూరు గొల్లపల్లె అంతయు భగభగరామ[illegible] ఆయెను. పూరిలోవుండు 50 యిండ్లు అన్నియు నాశనమైనవి.

అనకాపల్లి మున్సిపల్ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు పక్షమున పోటీచేయువలెనని అనకాపల్లి కాంగ్రెసు కమిటీవారు తీర్మానించిరి.

అక్షరాక్షరానికి అర్థముగల "పంచాక్షరి"

జీవామృతము

జీవితోత్సాహము కలుగ చేయును
వాజీకరణము
మృత్యువును దూరము చేయును
తనువునకు దార్ఢ్యము నిచ్చును
ముదమును కలిగించును

మధురమయ జీవనానికి అమృతమయమగు ఆరోగ్యానికి

[illegible]

ఆయుర్వేదాశ్రమం : మదరాసు

స్టాకిస్టులు:- సి. సుబ్బారావు అండ్ సన్సు కెమిస్ట్సు, ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

రెడ్డిపలకు లంపూర్తిమే ఒకవారమువరకు

అపూర్వ అవకాశము, సగము వెలకు,

ముహూర్త రత్నావళీ,

1.116 ప్రమాణ శ్లోకములు తెలుగు తాత్పర్యముతో అందరికి సులభముగ గ్రాహ్యమగును.
గొప్పజ్యోతిష్యులవలన ప్రకటింపబడినది.
ముహూర్త గ్రంధములలో నిదియే నిర్దుష్టమగు ప్రమాణ గ్రంధము.
మేలు ప్రతి, క్యాలికో బైండు 450 పేజీలు

గ్రంధము వెల రూ. 2. తగ్గింపు వెల రూ. 1.

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

యం. జి. సుబ్బరాయ శాస్త్రి అండ్ సన్సు,
జి. టి. మద్రాసు.

మదనకామేశ్వర లేహ్యం

బలహీనుల పాలిటి సంజీవి. మేహము, నిర్వీర్య విస్పరణ, శుక్లనష్టము, అతిమూత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచిబలమును, కాంతిని వీర్యవృద్ధిని గలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలువాలును. 20 తులములు డబ్బీ రు. 1—4—0.

రోజాపుష్ప లేహ్యము

అజీర్ణము, గర్భవాయువు మలబద్ధమును ఖండించి కాలగిరవనము సక్రమముగా కలిగించును. 15 తులముల డబ్బీ రు.0—10—0 [illegible] గలవు. [illegible] పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. ఏ. అండ్ కంపెనీ, అరుణోదయ సమాజం, [illegible]—నెల్లూరు జిల్లా.
పి.

జమీన్ రైతు

రైతు దండు

తూ. గో. జిల్లాలో సంచార కార్యక్రమం

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతురక్షణయాత్ర వారు యీ నెల 23 తేదిని యీజిల్లాలో ప్రవేశించెదరు. 24వ తేదిని తునిలో విశ్రాంతి తీసుకొని 25 లగాయితు 6 ఆగష్టువరకు యీజిల్లాలో యీదిగువ కార్యక్రమానుసారం ఆయా గ్రామాల్లో సంచారం చేయుదురు. ఆయా గ్రామాల్లో జరుగు సభలకు రైతులెల్లరు హాజరై తమకష్టములను అవసరా[illegible] తెలియజేయవలెను. యింతేగాక యీదిగువ సూచించిన ప్రకారం తాలూకా సభలుకూడా జరుపబడును. గాన ఆయాతాలూకా రైతులెల్లరు విశ్వేసి సభలు రక్షణయాత్ర జయప్రదముగా జరుగునట్లు తోడ్పడ గోరుచున్నాము. యీ సంచారములో రైతు పునర్జీవనకు గాను 'సహాయనిధి' కానుకలు శక్తికొలది యియ్యవలెననియు, యాత్రికులకు తగుసహాయ, సత్కారము లొసగవలసినదని కోరుచున్నాము.

24	జూలై		తుని (తునిడివిజన్ మహాసభ)
25	,,	ఉదయం	తేటగుంట
,,	,,	రాత్రి	అన్నవరం
26	,,	ఉదయం	కత్తిపూడి
,,	,,	రాత్రి	పిఠాపురం
27	,,	ఉదయం	(పిఠాపురం డివిజన్ మహాసభ.)
,,	,,	రాత్రి	కిర్లంపూడి
28	,,	ఉదయం	పీరవరం
,,	,,	రాత్రి	జగ్గంపేట
29	,,	ఉదయం	గండేపల్లి
,,	,,	రాత్రి	నల్లచెరువు
30	,,	ఉదయం	చిక్కవోలు
,,	,,	రాత్రి	గొల్లలమామిడి
31	,,	ఉదయం	కపాపురం
,,	,,	రాత్రి	వేళంగి
1	ఆగష్టు	ఉదయం	వేళంగి (కాకినాడ తాలూకా మహాసభ)
,,	,,	సాయంకాలం	ద్రాక్షారామ (రామచంద్రపురం తాలూకామహాసభ)
2	,,	ఉదయం	కుందూరు
,,	,,	సాయంకాలం	ముక్తేశ్వరం (అమలాపురం తాలూకామహాసభ)
3	,,	ఉదయం	వానపల్లి
,,	,,	సాయంకాలం	దేవరపల్లి (కొత్తపేటడివిజన్ మహాసభ)
4	,,	ఉదయం	ర్యాలి
,,	,,	రాత్రి	ఉచ్చిలి
5	,,	ఉదయం	వేమవరం
,,	,,	రాత్రి	రాజమండ్రి
6	,,		సీతానగరం (రాజమండ్రి తాలూకా మహాసభ)

మిగిలినది 8 పేజీ 1 కాలంలో చూడుడు.

గౌ॥ బెజవాడ గోపాలురెడ్డిగారు

మద్రాసు ప్రభుత్వ స్థానిక పరిపాలనాశాఖ మంత్రి.

వయస్సు 30. మూడుసార్లు 20-5-30, 1-9-30, 26-6-32 తేదీలలో శిక్ష విధింపబడి జైలుకు వెళ్లిరి.

వీరు నెల్లూరుజిల్లా బుచ్చిరెడ్డిపాలెంలో గొప్ప కుటుంబమునకు చెందినవారు.

జననం 1907 ఆగష్టు మాసమున. 1921 జనవరిలో నాగపూరు కాంగ్రెసులో విద్యార్థులు సర్కారు పాఠశాలలను వదలవలయునని గావించబడిన తీర్మానము ననుసరించి 4-వ ఫారము చదువుచుండిన రెడ్డిగారు చాలించుకొని బందరు ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాలలోచేరి. 1924 జూలైవరకు అక్కడ విద్యనభ్యసించిరి. తరువాత రవీంద్రనాథటాగూర్ గారి విశ్వభారతిలో కళాశాల విద్యను పూర్తిచేసిరి. అచ్చట బెంగాలీ, గుజరాత్, హింది భాషల నభ్యసించిరి. 1927 జూలైలో విద్యాభ్యాసానంతరం గృహోన్ముఖులైరి. 1926 లో 19-వ యేటనే ఆసాంలో జరిగిన గౌహతి కాంగ్రెసుకు వెళ్లిరి.

1928 మార్చిలో మరల శాంతినికేతన్, బీహారు, సంయుక్తపరగణాలు, ఢిల్లీ, రాజపుతానా, గుజరాత్, మహారాష్ట్రములు తిరిగి, పూనాలో తిలక్ జాతీయవిద్యాభ్యాసం ఒకమాసం సాగించి జూలైలో తిరుగా బుచ్చికివచ్చిరి.

1930 మార్చి 10 తేది నెల్లూరు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసభలో సత్యాగ్రహసమరానికి సైనికుడుగా నుండుటకు చేరిచ్చెను. ఎప్రెల్‌లో పల్లెపాటి ఆశ్రమమున జరిగిన యువజనసభ కధ్యక్షత వహించెను. 11-4-30 దిన సత్యాగ్రహ మొదటి జట్టుకు నాయకత్వంవహించి మైపాడులో ఉప్పు చట్టమును ధిక్కరించిరి. మేనెలలో గోగులపల్లె ఉప్పుసత్యాగ్రహంలో పాల్గొని ప్రచారముచేసిరి. 2-5-30 తేదిన జిల్లా కలెక్టరువారిచే 8 నెలల కఠినశిక్షను, రు 50 లు జుల్మానా విధింపబడిరి.

విడుదలానంతరం 25-8-30 కడలూరు జైలునుండి విడుదలగావించబడిరి.

29-8-30 తేది నెల్లూరుకు ఉదయం 11 గంటలకు ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో విశ్వేసి మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు మాలవ్యా, అన్సారీ, పటేల్ మొదలగు నాయకులను అరెస్టుచేసినందులకు సమ్మెకట్టిన వెంకటగిరి రాజాగారికాలేజీ విద్యార్థుల ఉత్సవానికి నాయకత్వం వహించి అరెస్టుకాబడి 1-9-30 నెల్లూరు సబ్ మాజిస్ట్రేటు గారిచే 18-4-30 తేదిన మైపాటి ఉపన్యాసానికని 6 మాసాలు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి. శిక్షానంతరం 7-2-1931 తేది విడుదలకాబడిరి.

1931 మార్చినుండి అఖిలభారత కాంగ్రెసు సభ్యులుగ వున్నారు. 1931 జూలైలో రాష్ట్ర సంఘ కార్యదర్శిగా ఎన్నుకోబడిరి.

1931 సెప్టంబరులో బుచ్చి కల్లు అంగడివద్ద పికెటింగుచేసిరి.

18-5-1932 తేదిన నెల్లూరులో 144 సెక్షను తిరస్కరించి అరెస్టుకాబడి 26-5-32 తేదీన కావలి డిప్టికలెక్టరువారిచే 18 నెలలు కఠినశిక్షను రు 500 జుల్మానా విధింపబడిరి. 30-6-33 తేది విడుదలకాబడిరి.

1933 లో గాంధిజీ హరిజననిధి చందాలకు ఎక్కువగ తోడ్పడిరి.

1934 లో ఢిల్లీ అసెంబ్లీస్థానానికి అభ్యర్థిగ దరఖాస్తుపెట్టిరి. మద్రాసు శాసనసభకు వీరికి అవకాశమియ్యవలయునని తలంచి వీరి దరకాస్తును అంగీకరించక రంగాగారికి అవకాశమియ్యబడెను.

1935 అక్టోబరులో జరిగిన జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలలో చిత్తూరు, అనంతపురం, కడప, కర్నూలు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలలో ప్రచారముచేసిరి. చిత్తూరు జిల్లాలో కాంగ్రెసు ఎలక్షన్ ఆఫీసరుగ పనిచేసిరి.

1936 లో పోటీలేకుండా కోవూరుఫిర్కానుండి జిల్లాబోర్డుసభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షపదవికి పోటీచేసి ఒక్కఓటుతో ఓడిపోయిరి. 1937 ఫిబ్రవరిలో జరిగిన అసెంబ్లీఎన్నికలలో కౌన్సిలుప్రెసిడెంటుగ వుండిన బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారిని 13599 ఓట్లు భేదముతో ఓడించిరి.

14-7-37 తేది మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు స్థానికపరిపాలనాశాఖకు మంత్రులుగ కాంగ్రెసు పక్షమున నియమింపబడిరి.

గవర్నమెంటు నౌకరులకు ఖద్దరు యూనిఫారములు.

ఇకమీదట నౌకరులకు ప్రభుత్వమువారిచే సప్లయిచేయబడు యూనిఫారములన్నియు ఖద్దరులోనే యుండవలెనని ప్రాంటియర్ అసెంబ్లీ సభ్యుడు యల్. ఛక్‌జూరామ్ గారొక తీర్మానము పంపియున్నారు.

Printer, Publisher and Editor—N. V. Rama Naidu, Zamin Ryot Press, Gandhi Chouk, Nellore.